

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

3886.

Врз основа на член 8 став (6) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ
ОРГАНИЗМИ ВО РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ОХРИДСКО ЕЗЕРО“****1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ****1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Охридско Езеро“**

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Охридско Езеро“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Охридско Езеро“ ја опфаќа водната површина на Охридското Езеро која припаѓа на територијата на Република Северна Македонија и водите кои се влеваат во езерото како и Коселска Река, Велгошка Река, реките Черави и Сатеска и нивните притоки.

Охридското Езеро е типично карстно езеро со исклучок на тоа што има површински истек (реката Црн Дрим). Карактеристика на Охридското Езеро е тоа што се напојува со изворска вода од површински и сублакустрински извори.

Охридското Езеро е на надморска височина од 693,17 m, кота за која се смета дека е најблиску до нормалната, зафаќа површина од 358,18 km² од кои околу 2/3 (238,79 km²) припаѓаат на територијата на Република Северна Македонија, а 1/3 (119,39 km²) на Република Албанија.

Охридското Езеро е длабоко субтропско езеро со максимална длабочина од 288,7 m. Езерскиот басен има степенести страни главно на источниот и западниот дел, рамно централно дно и многу малку плитки води главно во северниот и јужниот дел (помалку од 10% од неговата големина).

Литоралниот регион во северниот и јужниот дел на Охридското Езеро се протега и до 1,5-2 km, додека во источното и западното крајбрежје е значајно потесен, а на некои места е помал од 10 m.

Средната длабочина на Охридското Езеро изнесува 163,1 m. Бреговата линија изнесува 87,531 km од кои 56,025 km на територија на Република Северна Македонија.

Максималната должина изнесува 30,372 km, широчина 14,8 km, а средната широчина 11,79 km. Езерската вода зафаќа волумен од 58,638 m³ со време на ретенција од 83,61 години. Единствен истек регулиран на кота 693,17 m од Охридското Езеро е во северозападниот дел преку реката Црн Дрим (кај Струга).

Во Охридското Езеро како постојани притоки се влеваат реките: Коселска, Велгошка, Черава и Сатеска и нивните притоки.

Коселска Река извира на јужните падини на Илинска Планина во местото викано Голем Камен, тече на запад покрај село Речица, месноста Прентов Мост низ село Опеница и село Косел до каде реката е брза и планинска со брз водотек. Коселска Река во горниот тек возводно до село Косел е позната како Опејничка Река. Од село Косел тече низ Охридско Поле на запад кон село Лакочереј, а потоа на југ кон село Орман и кај местото викано Даљан се влева во Охридското Езеро. Површината на сливот изнесува 193,3 km² со долина на реката од 29 km и речна мрежа од околу 66 km.

Позначајни притоки на Коселска Река се: Скречатска Река, Вапилска Река, Сирулска Река и Ливоишка Река.

Велгошка Река, позната како Сушица или пак Летничка Река има должина од 8,5 km и речна мрежа од околу 20 km. Површината на сливот изнесува 33,8 km². Ја сочинуваат водите од Летничкиот и од Рамненскиот Поток, а од десната страна се влеваат притоците Чардашница и Шопчиница.

Реката Черава извира во Република Албанија има површина на слив 68,6 km² и е главно рамничарска река. Западно од село Љубаништа влегува во Република Северна Македонија и течејќи кон север се влева во Охридското Езеро. Должината на реката во Република Северна Македонија изнесува 2 km.

Реката Сатеска во 1961 година вештачки е внесена во сливот на Охридското Езеро. Извира од Петрчанските извори источно од село Врбјани за околу 1,5 km, и тече на југ низ Горна Дебрца. Проаѓа покрај село Арбиново па низ село Издеглавје каде под ридот Габер од источната страна во реката се влива матица која ги собира водите од изворите во село Издеглавје и Слатинската Река. Кај село Песочан од западната страна се влива Песочанска Река. Понатаму течејќи на југ поминува покрај село Ново Село, а под северните падини на ридот Горица од северната страна во реката се влева матица која ги собира водите од Сини Вирој и Голема Река и двојно го зголемува количеството на вода. Потоа на југ тече низ село Ботун па покрај село Климештани и село Мешеишта па текот врти на југозапад. На север од село Волино е поставена регулациона брана која ги дели водите на реката на два дела. Едниот дел тече по старото корито кое се влева во реката Црн Дрим, а другиот дел преку каналот на река Сатеска се влева во Охридското Езеро.

Реката Сатеска од изворите до регулационата брана западно од село Волино е долга 26 km. Каналот на реката поминува источно од село Волино, западно од село Требеништа и се влива во Охридското Езеро. Должината на каналот изнесува околу 6 km. Просечен годишен проток на вода мерено на мерното место во село Ботун изнесува 6.11 m³ во секунда, а просечен проток во летниот период кога е низок водостојот изнесува 0.9 m³ во секунда.

Десни притоки на реката Сатеска се: Врбјанска Река, Годивска Река, Лактинска Река, Песочанска Река, Кочунска Река и Ботунска Река, а леви притоки се: Слатинска Река со притоците Мраморечка Река, Голема Река, Злестовска со Лешанска Река и главно суводолиците Мешеишка Река и Требенишка Река.

1.2.1. **Риболовна зона**

Во водите на Охридското Езеро за вршење комерцијален риболов се определуваат седум риболовни зони и тоа:

- Риболовна зона „Радожда“ која ја опфаќа водната површина на езерото од државната граница со Република Албанија до населбата Елен Камен, односно до раскрсницата на патот кој води за Струга со долниот пат кон населбата Елен Камен и 2 km во внатрешноста на езерото, освен делот определен како рекреативна зона за всидрен пловен објект кај кампот Ливадишта како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон;

- Риболовна зона „Калишта“ која ја опфаќа водната површина на езерото од населбата Елен Камен, односно од раскрсницата на патот кој води за Струга со долниот пат кон населбата Елен Камен до одморалиштето Мајски Цвет кај Струга и 2 km во внатрешноста на езерото, како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон;

- Риболовна зона „Струга“ која ја опфаќа водната површина на езерото од одморалиштето Мајски Цвет до бензиската пумпа на Макпетрол кај село Подмоље, односно до патот кој ги спојува стариот и новиот пат за Охрид и 2 km во внатрешноста на езерото, освен делот на водната површина определен како рекреативна зона за всидрен пловен објект кај кампот АС, како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон;

- Риболовна зона „Воска“ која ја опфаќа водната површина на езерото од бензиската пумпа на Макпетрол кај село Подмоље, односно патот кој ги спојува стариот и новиот пат за Охрид до манастирот „Св. Јован Канео“ и 2 km во внатрешноста на езерото, освен деловите на водната површина Грашница и Далјан определени како рекреативна зона за всидрен пловен објект, како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон;

- Риболовна зона „Охрид“ која ја опфаќа водната површина на езерото од манастирот Св. Јован Канео до пумпната станица на водовод кај село Конско после хотелот Гранит и 2 km во внатрешноста на езерото, освен делот на водната површина на езерото определена како рекреативна зона за всидрен пловен објект, каналот Студенчишта, како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон;

- Риболовна зона „Пештани“ која ја опфаќа водната површина на езерото од пумпната станица на водовод кај Конско после хотелот Гранит до Близни Камења и 1 km во внатрешноста на езерото освен деловите на водната површина Камп Градиште, Камп Елешац, Метропол и Униерзитетско одморалиште определени како рекреативна зона за всидрен пловен објект како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон и

- Риболовна зона „Трпејца“ која ја опфаќа водната површина на езерото од Близни Камења до државната граница со Република Албанија кај Свети Наум и 1 km во внатрешноста на езерото, освен делот определен како рекреативна зона за всидрен пловен објект кај кампот Ливадиште, изворите кај Свети Наум, како и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон.

1.2.2. **Рекреативна зона (ревир)**

Во риболовното подрачје „Охридско Езеро“ за организирање рекреативен риболов се определува рекреативната зона (ревир) – „Охридско Езеро“, која го опфаќа делот на Охридското Езеро кој припаѓа на територијата на Република Северна Македонија, каналот Студенчишта како и Коселска Река, Велгошка Река, реките Черава и Сатеска и нивните притоки, освен деловите на водната површина на езерото определени како риболовни зони, изворите кај „Свети Наум“ и заштитените зони во езерото на кои е забранет риболов со закон.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Охридско Езеро“ ја сочинуваат 29 видови риби претставници на осум фамилии.

Рибната популација во Охридското Езеро ја сочинуваат 24 видови риби, претставници на осум фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во Охридското Езеро

Фамилија, вид по Kottelat (2007)	Латински синоним	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon sp.</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo letnica</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo letnica typicus</i> , <i>S. balcanicus</i> , <i>S. aphelios</i> , <i>S. lumi</i>	охридска пастрмка
<i>Salmo ohridanus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo ohridanus</i> , <i>Acantholingua ohridana</i> , <i>Salmothymus ohridanus</i>	охридска белвица
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка. калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides ohridanus</i> (Karaman, 1928)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка, шљунец
<i>Alburnus scoranza</i> (Heckel & Kner, 1858)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашица, плашка
<i>Barbus rebeli</i> (Koller, 1925)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ;	црна мрена, мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас, карас, кинеско крапче
<i>Chondrostoma ohridanus</i> (Karaman, 1924)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, скобал, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio ohridanus</i> (Karaman, 1924)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка, охридски мронец, дујак
<i>Pachychilon pictum</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Pachychilon pictum</i>	моранец
<i>Phoxinus limaireul</i> (Schinz, 1840)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pelasgus minutus</i> (Karaman 1924)	<i>Parahoxinus minutus</i> , <i>Phoxinellus minutus</i>	грунче
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temmencj & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче, плоска, плоскун
<i>Rutilus ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Rutilus ohridanus</i>	грунче
<i>Scardinius knezevic i</i> (Bianco & Kottelat, 2005)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius squalus</i> (Bonaparte, 1837)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula sturanyi</i> (Steindachner, 1892)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка
COBITIDAE		
<i>Cobitis ohridana</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка
CENTRARCHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
POECILIDAE		
<i>Gambusia holbrooki</i> (Girard, 1859)	<i>Gambusia affinis</i>	гамбузија

Покрај видовите риби кои живеат во Охридското Езеро, во минатото е констатирано присуство и на видовите - *Alosa falax* (Lacapede, 1803) која нема народно име и *Oncorhynchus mykiss* (Walbaum, 1927) со народно име виножитна (калифорниска) пастрмка.

Рибната популација во водите кои се влеваат во Охридското Езеро ја сочинуваат 12 видови риби. Видовите риби се претставени во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Видови риби во водите кои се влеваат во Охридското Езеро

Фамилија, вид според Коттелат 2007	Латински синоним	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo letnica</i> (Karaman1924)	<i>Salmo letnica</i>	охридска пастрмка
<i>Salmo fariooides</i> (Karaman1938)	<i>Salmo trutta fariooides</i>	речна пастрмка, радичка пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides ohridanus</i> , Karaman, 1928	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus scoranza</i> , Heckel et Kner, 1858	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашица, плашка
<i>Barbus rebeli</i> Köller, 1925	<i>Barbus meridionalis</i>	црна мрена, мрена
<i>Chondrostoma ohridanus</i> Karaman, 1924	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст скобал, бојник
<i>Gobio ohridanus</i> , Karaman, 1924	<i>Gobio gobio</i>	кркушка, охридски мронец, дујак
<i>Pachychilon pictum</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Pachychilon pictum</i>	моранец
<i>Phoxinus limaireul</i> (Schinz, 1840)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temmenj & Schlegel, 1846)	<i>Pseudoraspora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Squalus squalus</i> Bonaparte, 1837	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен

2.2. Други водни организми

Во водите на Охридското Езеро, во рамките на водоземци се среќаваат видовите жаби: *Rana ridibunda* и *Rana graeca*, додека од влекачите се среќаваат змиите: *Natrix teselata* и *Natrix natrix*, од раковите се сретнува *Astacus astacus*, како и слатководната краба *Potamon fluviatilis*. Во Охридското Езеро покрај наведените видови се среќава и водната желка *Emys orbicularis*.

2.3. Проценета ихтиомаса

Проценката на ихтиомасата на економски важните видови риби во риболовната зона Охридско Езеро е направена врз основа на сознанија од истражувања вршени во период 2005 - 2009 година за проценка на годишните продукции. Проценетата ихтиомаса е наведена во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Проценета ихтиомаса во риболовните зони на риболовното подрачје „Охридско Езеро“

Вид на риба	Проценета ихтиомаса во килограми
охридска пастрмка	20.400
охридска белвица	18.240
јагула	1.440
плашица	114.720
крап	71.280

Имајќи предвид дека рибите од водите кои се влеваат во Охридското Езеро не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Врз основа на наведената ихтиомаса од дел 2 точка 2.3. воспоставените практики и искуства од минатото, вкупните количини на дозволен улов за вршење на комерцијален риболов во риболовното подрачје „Охридско Езеро“ на годишно ниво се одредени во Табелата 4 од оваа риболовна основа.

Табела 4. Количини на дозволен улов по видови риби за риболов на годишно ниво во риболовните зони на риболовното подрачје „Охридско Езеро“

Вид на риба	Процентот ихтиомаса во килограми	Количини на дозволен улов во килограми
охридска пастрмка	20.400	5.000
охридска белвица	18.240	8.000
јагула	1.440	1.400
плашица	114.720	80.000
крап	50.000	25.000

Количините на дозволен улов за вршење на комерцијален риболов во риболовните зони на риболовното подрачје „Охридско Езеро“ се одредени во Табелата 5 од оваа риболовна основа.

Табела 5. Количини на дозволен улов по видови риби за комерцијален риболов на годишно ниво во риболовните зони на риболовното подрачје „Охридско Езеро“

Вид на риба	Дозволен улов по видови риби за комерцијален риболов на годишно ниво во риболовни зони во килограми						
	Радожда	Калишта	Струга	Воска	Охрид	Пештани	Трпејца
охридска пастрмка	900	600	200	500	1000	900	900
охридска белвица	1000	1500	1500	1000	1500	1000	500
јагула	300	300	500	300	-	-	-
плашица	50000	-	-	-	-	30000	-
крап	2000	5000	5000	5000	5000	1500	1500

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативната зона (ревир) „Охридско Езеро“ е претставен во Табелата 6 од оваа риболовна основа.

Табела 6. Дозволен дневен улов по видови риби за рекреативен риболов

Вид	Дозволен дневен улов во единки
охридска пастрмка	две единки
охридска белвица	седум единки
крап	две единки
клен	до 15 единки
скобуст	до 15 единки
писа	до 20 единки
мрена	до 25 единки
Јгула	две единки

Дозволена количина на дневен улов на видовите охридска пастрмка и белвица изнесува до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Дозволена количина на дневен улов на останатите видови риби изнесува до 5 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 5 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

По исклучок, за единка крап кој е над 5 kg дозволен е улов на една единка без оглед на неговата големина.

За видот „сребрен карас“ и „виножитна пастрмка“ нема никакви ограничувања и можат да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) и покрај тоа што е карактеристика која што е детерминирана наследно, таа сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот во кој се мрестат економски значајните видови риби во е прикажан во Табелата 6 од оваа риболовна основа.

Табела 6. Периодот на мрест на одредени видови риби на риболовното подрачје „Охридско Езеро“

Вид на риба	Период на мрестење
охридска пастрмка	XI, XII, I, II и III месец
охридска белвица	XI, XII, I, II и III месец
крап	IV, V и VI месец
клен	V и VI месец
скобуст	IV и V месец
црна мрена	V, VI и VII месец
писа	IV и V месец
моранец	VI и VII месец
Плашица	V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици за порибување

Порибувањето на риболовните зони на Охридско Езеро се врши секоја година со подмладок од охридска пастрмка (*Salmo letnica*) во количина од најмалку 900 kg со големина од 3 – 5 g, должина од 5-7 cm и најмалку од 180.000 единици во зависност од условите при изведување на вештачкиот мрест.

Порибувањето на рекреативната зона (ревир) Охридско Езеро се врши секоја година со подмладок од охридска пастрмка во количина од најмалку 50 kg со големина од 3 – 5 g, должина од 5-7 cm и најмалку 10.000 единици во зависност од условите при изведување на вештачкиот мрест.

Риболовното подрачје „Охридско Езеро“ може да се порибува и со подмладок на јагула. Порибувањето со јагула се врши согласно Планот за управување со јагула.

5.2. Период на порибување

Порибувањето може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Охридско Езеро“ се врши со вработени лица - рибочувари од корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во секоја од определените риболовни зони од дел 1 точка 1.2.1. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.

Заштитата на рибите од рекреативната зона (ревир) „Охридско Езеро“ од дел 1 точка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку два рибочувари.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

Во риболовното подрачје „Охридско Езеро“ прогласено заштитено подрачје е строго заштитеното подрачје – Изворите кај Свети Наум. Границата на заштитеното подрачје е определена во рамките на територијата на Националниот парк Галичица.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Охридско Езеро“ не се определуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ**9.1. Комерцијален риболов**

Најмалата годишна вредност за вршење комерцијален риболов на риболовните зони на риболовното подрачје „Охридско Езеро“ е определена врз основа на претходни сознанија за риболовната вода кои се однесуваат на составот на рибната населба, продуктивноста на езерото, проценета ихтиомаса, претходни искуства од концесионирањето со риболовното подрачје (годишен улов на риби, просечна цена на рибите по видови, апроксимативно пресметани трошоци при стопанисувањето).

Најмалатата вредност на надоместокот за користење на рибите за комерцијален риболов од риболовната зона изнесува:

- за Риболовна зона „Радожда“ - 600.000,00 денари за период од една година или 7.200.000,00 денари за период од 12 години;
- Риболовна зона „Калишта“ - 500.000,00 денари за период од една година или 6.000.000,00 денари за период од 12 години;
- Риболовна зона „Струга“ - 350.000,00 денари за период од една година или 4.200.000,00 денари за период од 12 години;
- Риболовна зона „Воска“ - 350.000,00 денари за период од една година или 4.800.000,00 денари за период од 12 години;
- Риболовна зона „Охрид“ - 400.000,00 денари за период од една година или 7.200.000,00 денари за период од 12 години;
- Риболовна зона „Пештани“ - 500.000,00 денари за период од една година или 6.000.000,00 денари за период од 12 години и
- Риболовна зона „Трпејца“ - 350.000,00 денари за период од една година или 4.200.000,00 денари за период од 12 години.

9.2. Рекреативен риболов

Висината на надоместокот за користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативната зона (ревир) „Охридско Езеро“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. ДРУГИ ПОТРЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ***Организирање на рекреативен риболов***

Во рекреативната зона „Охридско Езеро“ се организира риболов од брег, од всидрен пловен објект и од пловен објект во движење.

Рекреативен риболов од брег се организира на целата брегова линија на Охридското Езеро, како и на каналот Студенчишта.

Рекреативен риболов од всидрен пловен објект се организира на делови на риболовната вода и тоа:

- Камп Љубаниште – од вливот на река Черава до северна ивица на плажата на кампот Љубаниште до 20 m длабочина;
- Камп Градиште - од јужната ограда на објектот Кула (наколна населба) до хотел Десарет до 20 m длабочина;
- Камп Елешац – во границите на кампот до 20 m длабочина;

- Метропол - од хотелот Макотекс во населбата Лагадин до северната ограда на хотелот Белви до 20 m длабочина;
- Универзитетско одмаралиште – од неговата јужна ограда до јужната ограда на хотелот „Силекс“ до 20 m длабочина;
- „Охрид“ –од платформата на плажата пред зградата на местото викано Горица-1 до населбата Канео во градот до длабочина од 10 m;
- Грашница - од вливот на река Грашница, од црквата Св. Јован Канео до хотел Магнус до 20 m длабочина;
- Далјан - од источната ограда на хотел Далјан до источната ограда на костозглобна болница „Св. Еразмо“ до 20 m длабочина;
- Камп АС - од источната граница на кампот АС до западната граница на хотелот Еврохотел до 20 m длабочина и
- Камп Ливадиште - од групата на куќи јужно од населбата Елен Камен до јужната ограда на кампот Ливадиште до 20 m длабочина.

Рекреативен риболов од пловен објект во движење за лов на пастрмка и белвица може да се организира на целата површина на Охридско Езеро, во точно определени денови.

11. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10705/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

3887.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

РИБОЛОВНА ОСНОВА ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ШПИЛЈЕ“

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Шпилје“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Шпилје“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Шпилје“ го офаќа течението на реката Црн Дрим со притоците од истекот на акумулацијата Глобочица до вливот во акумулацијата Шпилје, водната површина на акумулацијата Шпилје и течението на реката Радика од вливот на Гарска Река (место викано Бошков Мост) до вливот во акумулацијата Шпилје.

Акумулацијата Шпилје се полни од водите на реките Црн Дрим и Радика, како и од водите на речните токови што се формираат на југозападната страна на планината Осогово и североисточната страна на планината Јабланица. Дотекувањето од страна на реката Црн Дрим е прилично рамномерно во текот на целата година заради постоењето на Охридското Езеро и акумулацијата Глобочица како регулатори, додека дотокоот на вода од реката Радика е мошне променлив и зависи од природните фактори во сливот.

Акумулацијата Шпилје се наоѓа во Дебарската Котлина на местото каде што реката Радика се влева во реката Црн Дрим кај месноста Шпилски Мост, на околу 5 km од градот Дебар, на височина од 490 m. Височината на браната изнесува 101 m. Вкупната должина на акумулацијата е 22 km со најголема длабочина од 94 m и површина на воденото огледало од 1320 ha. Вкупниот волумен на акумулацијата е 520.000.000 m³, а корисниот волумен изнесува 223.000.000 m³.

Реката Црн Дрим повторно формира краток речен тек после браната Глобочица и ја формира акумулацијата Шпилје. На овој дел на реката Црн Дрим се вливаат притоците Модричка Река, Дреночка Река, Требишка Река и Врбничка Река.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Шпилје“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ребир)

На риболовното подрачје „Шпилје“ се определува рекреативната зона „Шпилје“, која ги опфаќа текот на реката Црн Дрим од истекот од акумулација Глобочица со притоците Модричка Река, Дреночка Река, Требишка Река и Врбничка Река, реката Радика од вливот на Гарска Река (место викано Бошков Мост) до вливот во акумулацијата Шпилје и водната површина на акумулацијата Шпилје.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Шпилје“ ја сочинуваат 18 видови риби, претставници на три фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Шпилје“

Фамилија, вид по Kottelat (2007)	Латински синоними	Народно име
SALMONIDAE		
<i>Salmo farioides</i> (Karaman, 1938)	<i>Salmo trutta fario</i>	радичка пастрмка
<i>Salmo letnica</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo letnica typicus</i>	охридска пастрмка
<i>Salmo marmoratus</i> (Cuvier, 1829)	<i>Salmo marmoratus</i>	главатица
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides ohridanus</i> (Karaman, 1928)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка, шљунец
<i>Alburnus scoranza</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвие, плашка
<i>Barbus rebeli</i> (Koller, 1925)	<i>Barbus meridionalis</i>	црна мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio ohridanus</i> (Karaman, 1924)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка, охридски мронец, дујак
<i>Pachychilon pictum</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Pachychilon pictum</i>	моранец
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче, плоска
<i>Rutilus ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Rutilus ohridanus</i>	грунец
<i>Scardinius knezevici</i> (Bianco & Kottelat, 2005)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius squalius</i> (Bonaparte, 1837)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула

2.2. Останати поважни водни организми

Во водите на риболовното подрачје „Шпилје“ се среќаваат и ракови, жаби, змии и водни желка.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од рекреативната зона „Шпилје“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, нема проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволенiot дневен улов по видови риби за рекреативната зона „Шпилје“ е претставен во Табела 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови на риби во риболовното подрачје „Шпилје“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пастрмка	до пет единки
крап	до една единка
клен	до 15 единки
скобуст	до 20 единки
црна мрена	до 30 единки
јагула	до две единки

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видовите „сребрен карас“ и „виножитна пастрмка“ нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок, за единка крап кој е над 3 kg дозволен е улов на една единка крап без оглед на неговата големина.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табела 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на мрест на позначајните видови риби во риболовното подрачје „Шпилје“

Вид на риба	Период на мрестење
охридска пастрмка	мрест во X, XI XII, I, и II месец
радишка пастрмка	мрест во X, XI XII, I, и II месец
крап	мрест во IV, V и VI месец
клен	мрест во IV, V и VI месец
црна мрена	мрест во V и VI месец
плашица	мрест во V и VI месец
скобуст	мрест во IV и V месец
грунец	мрест во V и VI месец
моранец	мрест во V и VI месец

- 5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ**
- 5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици за порибување**
Порибувањето на рекреативната зона „Шпилје“ се врши секоја година со подмладок од пастрмка или подмладок од крап.
Порибувањето со подмладок од охридска пастрмка и/или радичка пастрмка се врши со количина од најмалку 25 kg со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 350 до 2.500 единици.
Порибувањето со подмладок од крап во количина од најмалку 250 kg со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 300 до 5.000 единици.
Дополнително, покрај задолжителното, порибувањето на рекреативната зона „Шпилје“ може да се врши и со други видови риби.
- 5.2. Период на порибување**
Порибувањето на рекреативната зона „Шпилје“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.
- 6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ**
Физичката заштита на рибите од рекреативната зона „Шпилје“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми и тоа со најмалку двајца рибочувари.
- 7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ**
На риболовното подрачје „Шпилје“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.
- 8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ**
На риболовното подрачје „Шпилје“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.
- 9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ**
Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативната зона на риболовното подрачје „Шпилје“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.
- 10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.**

Бр. 33-10706/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

3888.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „МАВРОВИЦА“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Мавровица“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Мавровица“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Мавровица“ ја опфаќа водната површина на акумулацијата Мавровица.

На реката Мавровица, на 6,5 km возводно од Свети Николе изградена е земјено-насипна брана лоцирана на 41°54'N и 21°59'E возводно за 25,5 km од влив на реката Мавровица во реката Брегалница, при што е оформена водна површина позната како Акумулација Мавровица. Висината на браната изнесува 26 m, а должината при круната изнесува 360 m.

Горниот дел од сливот на реката Мавровица која го полни езерото, е со југо-западна експозиција на простирање, а пред вливот сливот има јужна експозиција, чија највисока точка во сливот е на ката од 874 m надморска височина. Сливот е сместен на северо-западните падини на Планината Манговица. Сливот на запад граничи со сливот на Река Маџарица, на север со Река Анска, а на исток со сливовите на Река Белошница и Река Немањица.

Акумулацијата има должина од 1,3 km, а нејзината најголема широчина достигнува и до 470 m. Езерото при ката од 378 m надморска височина зафаќа површина од 0,32 km², и има вкупна зафатнина од 2,80*10⁶ m³. Оваа акумулација формира акумулационен простор, со корисен волумен од 2,50*10⁶ m³, кој овозможува преку систем за наводнување обезбедување на вода за наводнување на дел од полето околу Свети Николе.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје Мавровица не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ребир)

Во риболовното подрачје „Мавровица“ се определува рекреативната зона „Мавровица“, која ја опфаќа целата водна површина на акумулацијата Мавровица.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Мавровица“ ја сочинуваат 16 видови риби, претставници на четири фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Мавровица“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
CYPRINIDAE		
<i>Alburnus sp.</i>	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> <i>Barbus peloponnesius</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Carassius carassius</i>	златен карас
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Ctenopharingodon idella</i> (Valenciennes 1844)	<i>Ctenopharingodon idella</i>	амур
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Hypophthalmichthys molitrix</i> (Valenciennes, 1844)	<i>Hypophthalmichthys molitrix</i>	толстолобик бел
<i>Hypophthalmichthys nobilis</i> (Richardson, 1845)	<i>Arystichthys nobilis</i>	толстолобик сив
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Rutilus rutilus</i>	црвеноперка
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Tinca tinca</i>	лињак
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
CENTRARRHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
PERCIDAE		
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Perca fluviatilis</i>	костреш, перкија

2.2. Останати поважни водни организми

Во водите на риболовното подрачје „Мавровица“ покрај рибите се среќаваат и жаби и змии.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од рекреативната зона „Мавровица“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, нема проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Количините на дозволен дневен улов по видови риби за рекреативната зона „Мавровица“ го определува корисникот.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табела 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на мрест на позначајните видови риби во риболовното подрачје „Шпилје“

Вид на риба	Период на мрестење
костреш	мрест во II, IV и V месец
сом	мрест во IV и V месец
златен карас	мрест во IV и V месец
клен	мрест во V и VI
црвеноперка	мрест во IV и V месец
писа	мрест во V и VI месец
крап	мрест во IV, V и VI месец
лињаќ	мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ**5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици за порибување**

Порибувањето на рекреативната зона „Мавровица“ се врши секоја година со количина од најмалку 300 kg крап со маса од најмалку 1500 g, должина од најмалку 30 cm и најмалку 200 единици.

Покрај задолжителното порибување, порибување може да се врши и со порибителен материјал од други видови риби.

5.2. Период на порибување

Порибувањето на рекреативната зона „Мавровица“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од рекреативната зона „Мавровица“ се врши со најмалку едно вработено лице – рибочувар кај корисникот на рибите и другите водни организми.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На рекреативната зона „Мавровица“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

Рекреативната зона „Мавровица“ која ја опфаќа целата водна површина на акумулацијата Мавровица се определува како атрактивна зона.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рекреативната зона „Мавровица“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. ДРУГИ ПОТРЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Корисникот на рибите на атрактивната зона „Мавровица“ согласно потребите може самостојно да го организира рекреативниот риболов на атрактивната зона во согласност со дозволените риболовни денови, период на забрани, дополнително порибување и дополнителна заштита, како и количината на дозволен улов по видови риби утврдени во оваа риболовна основа.

За сите дополнителни елементи за користење на рибите и другите водни организми корисникот треба навремено, пред почетокот на рекреативниот риболов да ги извести рекреативните риболовци.

11. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10707/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

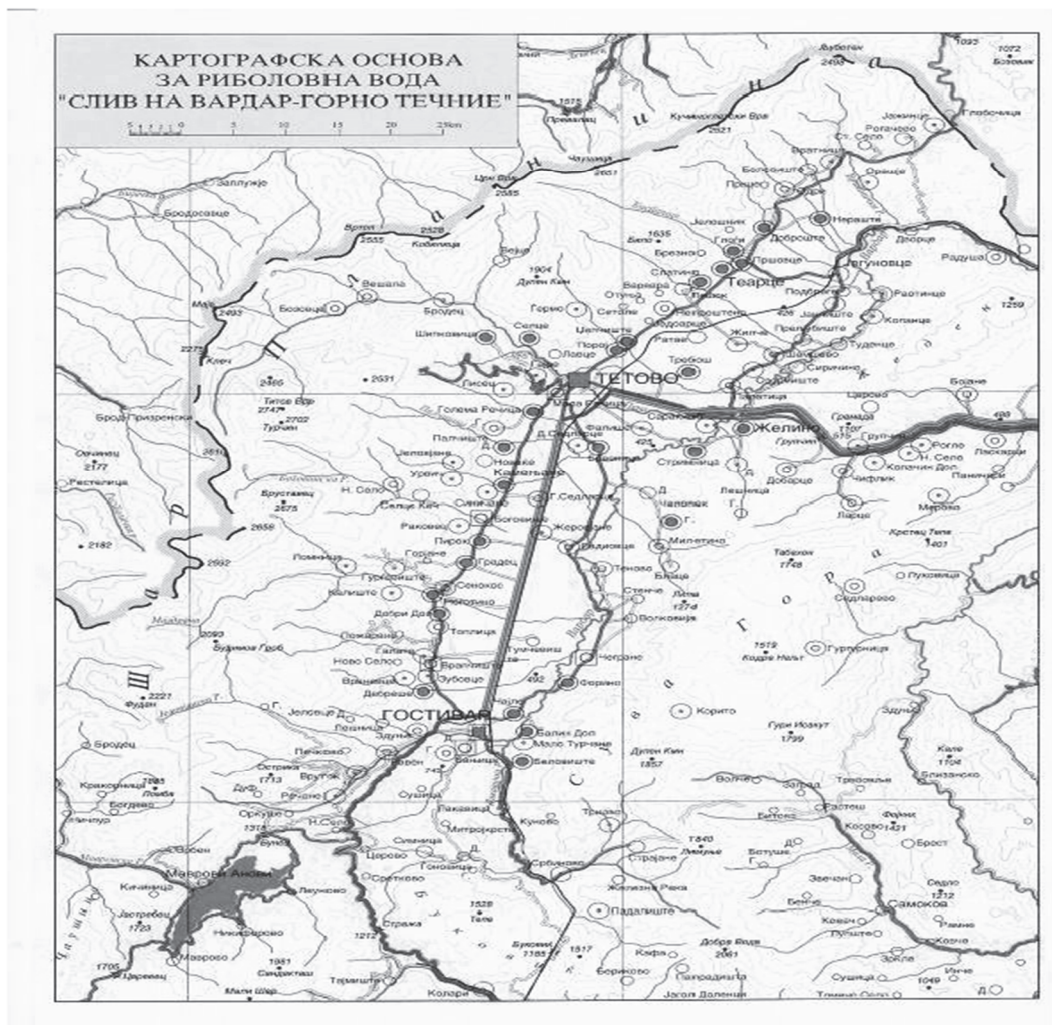
3889.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ВАРДАР – ГОРНО ТЕЧЕНИЕ“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ го опфаќа течението на реката Вардар од изворот до излезот од Дервенска Клисура (дрвен мост на реката Вардар во близина на село Радушa) и за притоците: Равенска Река, Лакавичка Река, Маздрача, Боговинска Река, Улеверичка Река, Река Пена, Лешочка Река, Теаречка Бистрица, Босилечка Река, Река Габровчица, Љуботенска Река и Горанечка Река и водната површина на акумулацијата Вратница. Во ова риболовно подрачје не спаѓаат деловите од тековите на реките кои се наоѓаат на територијата на Националниот парк Шар Планина.

Реката Вардар е најголема и најзначајна река во Република Северна Македонија. Извира од карстен извор кај село Вруток во југозападниот дел на Полошката Котлина во подножјето на Шар Планина на надморска височина од 683 m. Република Северна Македонија ја напушта кај Гевгелија на коџа од 43 m. Потоа тече низ Република Грција и се влева во Егејското Море. Вкупната должина на реката Вардар изнесува 388 km, од кои на Република Северна Македонија и припаѓаат 301 km. Од изворот до вливот зафаќа сливна површина од 28.588 km² од кои во Република Северна Македонија се наоѓаат 20.535 km², во Република Грција 6.843 km² и на север во Република Србија и Република Косово 1.210 km² (горните текони на реките Лепенец и Пчиња).

Основно обележје на течението на реката Вардар е нејзиниот композитен, односно полигенетски карактер, бидејќи низ Република Северна Македонија, тече низ пет котлини и четири клисури. Тие наизменично се менуваат и тоа: Полошката Котлина (63,5 km), Дервенската Клисура (21,5 km), Скопската Котлина (51 km), Таорската Клисура (31 km), Велешката Котлина (7,5 km), Велешката Клисура (22 km), Тиквешката Котлина (55 km), Демиркаписката Клисура (19,5 km) и Валандовско-Гевгелиската Котлина (30 km). Од вкупната должина на долината на реката Вардар 2/3 (207 km) е рамничарска, а 1/3 (94 km) е клисурска долина.

Реката Вардар извира од постојан и јак карстен врток во село Вруток, чија издашност е под 2 m³/s.

На територијата на Република Северна Македонија во реката Вардар се влеваат 37 притоки подолги од 10 km. Од нив 16 се слеваат од десната, а 21 од левата страна. Вкупниот пад на коритото од изворот до границата со Република Грција изнесува 640 m, а просечниот пад 2,1 %.

Во риболовното подрачје „Вардар – горно течение“, течејќи низ Полошката рамнина во реката Вардар се влеваат 12 поголеми притоки. Од нив освен реката Лакавица и водите од неколкуте извори под Сува Гора, што се влеваат од десната страна, сите останати притоки во реката Вардар се влеваат од левата страна.

Леви притоки на Вардар се: Равенска Река, Река Маздрача, Боговинска Река, Улеверичка Река, Река Пена, Лешочка Река, Река Бистрица, Босилечка Река, Река Габровчица, Љуботенска Река и Горанечка Река. Тие од Шар Планина довлекле огромен наносен материјал и го наталожиле во полето потиснувајќи ја реката Вардар кон котлинската рамка, односно кон Сува Гора и планината Жеден и создале мошне асиметричен слив.

Реката Лакавица е единствена поголема десна притока на реката Вардар во Полошката Котлина. Извира на планината Буковик на 1.380 m надморска височина, а во реката Вардар се влива во близина на село Балин Дол на 515 m надморска височина. Долга е 20,5 km со вкупен пад од 865 m. Нејзина поголема десна притока е Железна Река и има вкупен слив со површина од 220 km².

Равенска Река е прва поголема лева притока на реката Вардар. Извира во месноста Фудан во јужниот дел на Шар Планина на надморска висина од 2.000 m, а се влева во реката Вардар под село Равен на надморска висина од 575 m. Вкупната должина ѝ изнесува 12,5 km, а падот 1.425 m. Зафаќа слив со површина од 48 km².

Реката Маздрача спаѓа меѓу поголемите леви притоки на реката Вардар во Полошката Котлина. Извира во месноста Венец во јужниот дел на Шар Планина на надморска височина од 2.250 m, а се влива во реката Вардар наспроти село Волковија на 470 m надморска височина. Долга е 24,5 km и има пад од 1.780 m. Зафаќа сливна површина од 140 km².

Боговинска Река извира од месноста Чубричево на Рудока на надморска височина од 2.340 m, а се влива во реката Вардар северно од село Радиовце на 450 m надморска височина. Сливот зафаќа површина од 72 km² со пад на коритото од 1.890 m. Во изворишниот дел протечува низ Боговинско Езеро.

Улеверичка Река е мала притока на реката Вардар која извира од источните падини на врвот Турчин на надморска височина од 2.010 m и во реката Вардар се влива јужно од селото Брвеница на надморска височина од 432 m. Има голем пад од 1.578 m, но зафаќа мал слив од само 32 km².

Реката Пена е најголема лева притока на реката Вардар во Полог. Извира во месноста Дим - Бег во највисокиот дел на Шар Планина на надморска височина од 2.400 m, а утоката во реката Вардар и е кај село Сарачино на 415 m надморска височина. Долга е 37 km, има вкупен пад од 1.985 m и голема сливна површина од 192 km². Во изворишниот дел е позната под името Пенуша, потоа како Тетовска Пена, но општото име и е Пена. Во шарпланинскиот дел долината е клисуреста со повеќе мали притоки.

Лешочка Река извира во месноста Врчик на Шар Планина на надморска височина од 2.280 m, а во реката Вардар се влива помеѓу селата Сиричино и Туденце на 395 m надморска височина. Долга е 15 km, има пад од 1.885 m и сливна површина од 30 km².

Реката Бистрица извира под Црни Врв на Шар Планина на надморска височина од 2.380 m и во реката Вардар се влива кај село Јанчиште на 385 m надморска височина. Долга е 19 km, со пад од 1.995 m, има сливна површина од 48 km².

Следните четири притоки на реката Вардар во Полог и тоа: Босилечка река со должина од 10 km, Рака Габровчица со должина од 12 km, Љуботенска Река со должина од 13 km и Горанечка Река со должина од 14,5 km се помали леви притоки на реката Вардар. Извираат од јужните падини на Љуботенскиот масив, а во реката Вардар се вливаат помеѓу село Јегуновце и село Радуша.

Дрвенска Клисура започнува од вливот на Беловишка Река до врелото Рашче, со тек долг 21,5 km и 4,4 ‰ просечен пад од кои 6,5 ‰ во горниот дел на клисурата и 2,3 ‰ во долниот дел. Клисурата претставува лактесто свртување на реката Вардар за 180° околу варовничката безводна планина Жеден (1.200 m надморска височина) како јужен односно десен брег на клисурата и серпентиските ридови од север кои како леви брегови претставуваат продолжено подножје на крајниот североисточен дел на Шар Планина. На самиот излез од клисурата, Вардар го прима силното варовничко врело Рашче, со постојан дебит од 4 m³.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревер)

Во риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ се определуваат две рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Вардар - Гостиварска“ која го опфаќа течението на реката Вардар и тоа од изворот до мостот на село Волковија, реките: Равенска Река, Лакавичка Река со притоците (Симничка Река, Бигорска Река, Падалишка Река, Трновска Река и Река Мелца), Река Маздрача, Боговинска Река, Улеверичка Река, Река Јахорка и водите од изворите во село Чегране. Во оваа рекреативна зона не спаѓаат деловите од тековите на реките кои се наоѓаат на територијата на Националниот парк Шар Планина и

- Рекреативна зона „Вардар - Тетовска“ која го опфаќа течението на реката Вардар и тоа од мостот кај село Волковија до дрвениот мост во близина на село Радуша со притоците: Пена, Лешочка Река, Бистрица, Босилечка, Габровчица, Љуботенска Река и Горанечка Река. Во оваа рекреативна зона не спаѓаат деловите од тековите на реките кои се наоѓаат на територијата на Националниот парк Шар Планина.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Вардар - горно течение“ ја сочинуваат вкупно 22 видови риби претставници на шест фамилии. Видовите риби се прикажани во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Вардар - горно течение“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo farioides</i> (Karaman, 1938)	<i>Salmo trutta fario</i>	радичка пастрмка
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
<i>Salvelinus fontinalis</i> (Mitchill, 1814)	<i>Salvelinus fontinalis</i>	канадска златовчица
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
ALGIULLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка вардарска, вуин
COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	вардарска штиталка
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штиталка

2.2. Останати поважни видови риби

Во водите на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“, во рамките на водоземците се среќаваат видови на *Rana ridibunda*, *Rana graeca* и *Hyla arborea*, додека од влекачите се сретнуваат *Natrix teselata* и *Natrix natrix*. Од раковите се сретнува *Astacus astacus*. Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал по целото течение на реката. Денес неговата популација е драстично намалена и е загрозен неговиот опстанок. Како основна причина за намалувањето на популациите на речниот рак и неговото потполно исчезнување од определени делови на текот е загадувањето и силниот антропоген притисок.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомасата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пастрмка	до три единки
скобуст	до 12 единки
крап	една единка
клен	до осум единки
бела мрена	до четири единки

Дозволена количина на дневен улов на риба е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видовите риби „сребрен карас“ и „виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка“ нема никакво ограничување и можат да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок, за единка на крап кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап без оглед на неговата големина.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на природен мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“

Вид на риба	Период на мрестење
пастрмка	од почеток на XI месец во тековната година до крајот на I месец наредната година
скобуст	средина на IV и почеток на V месец
попадика	крај на IV, V и почеток на VI месец
клен	порционен мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единки на подмладок наменет за порибување

Горното течение на реката Вардар со своите притоки е изразен салмониден регион. Риболовните води на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ се порибуваат со подмладок од македонска пастрмка.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар – Гостиварска“ се врши секоја година со најмалку 100 kg подмладок од македонска пастрмка, со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 1400 до 10000 единки.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар – Тетовска“ се врши секоја година со најмалку 100 kg подмладок од македонска пастрмка, со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 1400 до 10000 единки.

Покрај задолжителното порибување со предвидените видови риби, може да се врши и дополнително порибување со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период за порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во секоја од определените рекреативни зони во дел 1 точка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Вардар – горно течение“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар - горно течение“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10708/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

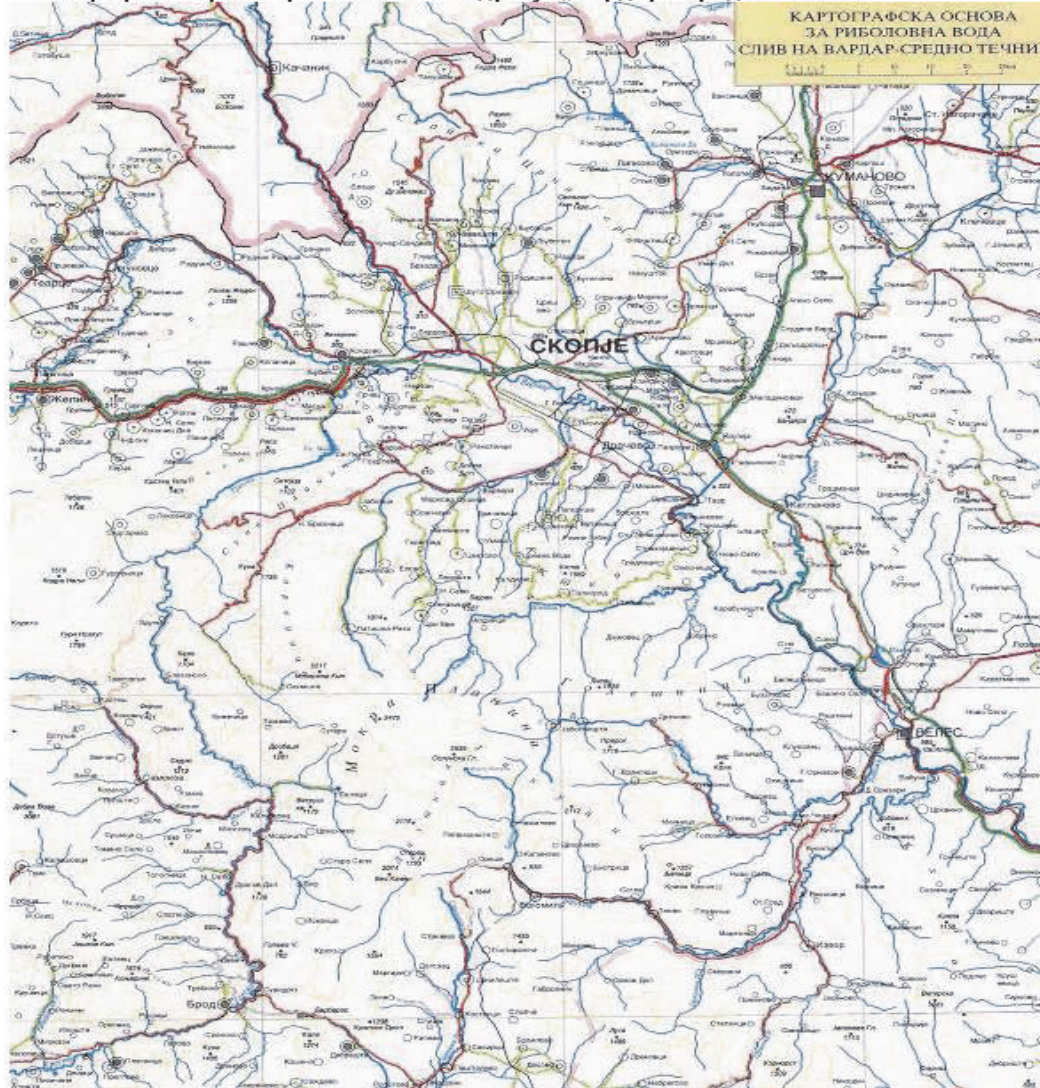
3890.

Врз основа на член 8 став (6) од Законот за рибарство и аквакултура(*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ВАРДАР – СРЕДНО ТЕЧЕНИЕ“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ го опфаќа течението на реката Вардар од излезот од Дервенска Клисура до вливот на Црна Река, како и притоците на реката Вардар: реката Треска од истекот на браната на акумулација Матка до вливот во реката Вардар, Лепенец, Серава, Маркова Река, Моранска Река, Кадина Река, Река Отовица, Тополка, Бабуна, дел од течението на Црна Река од истекот на браната на Тиквешкото Езеро до вливот во реката Вардар и делот на реката Брегалница од село Убого до вливот во реката Вардар, како и целата водна површина на езерцата во Градскиот парк во Скопје.

Реката Вардар е најголема и најзначајна река во Република Северна Македонија. Извира од карстен извор кај село Вруток во југозападниот дел на Полошката Котлина во подножјето на Шар Планина на надморска височина од 683 m. Република Северна Македонија ја напушта кај Гевгелија на кота од 43 m. Потоа тече низ Република Грција и се влева во Егејското Море. Вкупната должина на реката Вардар изнесува 388 km, од кои на Република Северна Македонија и припаѓаат 301 km. Од изворот до вливот зафаќа сливна површина од 28.588 km² од кои во Република Северна Македонија се наоѓаат 20.535 km², во Република Грција 6.843 km² и на север во Република Србија и Република Косово 1.210 km² (горните текови на реките Лепенец и Пчиња).

Основно обележје на течението на реката Вардар е нејзиниот композитен, односно полигенетски карактер, бидејќи низ Република Северна Македонија, тече низ пет котлини и четири клисури. Тие наизменично се менуваат и тоа: Полошката Котлина (63,5 km), Дервенската Клисура (21,5 km), Скопската Котлина (51 km), Таорската Клисура (31 km), Велешката Котлина (7,5 km), Велешката Клисура (22 km), Тиквешката Котлина (55 km), Демиркаписката Клисура (19,5 km) и Валандовско-Гевгелиската Котлина (30 km). Од вкупната должина на долината на реката Вардар 2/3 (207 km) е рамничарска, а 1/3 (94 km) е клисурска долина.

Вкупниот пад на коритото на Вардар од изворот до границата со Република Грција изнесува 640 m, а просечниот пад 2,1 ‰. Меѓутоа поради композитниот карактер на долината, просечниот пад се разликува во котлините и клисурите. Така, во клисурските делници тој се движи од 4,2 ‰ во Дервенската Клисура, до 1,4 ‰ во Демиркаписката Клисура, додека во котлините тој има вредност од 2,5 ‰ во Полог, а во Валандовско-Гевгелиската Котлина до 0,7 ‰.

Во риболовното подрачје „Вардар – средно течение“, помеѓу Полог и Скопската Котлина реката Вардар тече низ Дервенската Клисура во која долината лактасто завртува во правец на југ односно југоисток. При излезот од клисурата непосредно до речното корито, од десната страна, под планината Жеден се наоѓа познатиот карстен извор Рашче.

Во Скопската Котлина во реката Вардар се влеваат пет поголеми притоки и тоа три од десната страна: Реката Треска, Маркова Река и Моранска Река и две од левата страна: Река Лепенец и Река Серава. Овде посебно низводно од градот Скопје па се до влезот во Таорската Клисура, поради депонираниот материјал, текот на реката Вардар е бавен, а коритото е со кривулеста форма.

Во Таорската Клисура во реката Вардар од левата страна се влеваат реките Пчиња и Отовица, а од десната страна Кадина Река. Главната карактеристика на коритото во клисурата е што во горниот дел реката Вардар има помал пад, додека низводно, има високи брегови, а во самото корито се среќаваат каменливи наноси формирани од паднатите карпи како и прагови во самото каменливо дно.

Во Велешката Котлина коритото на реката Вардар се карактеризира со интензивно уривање на бреговите посебно десниот брег. Меѓутоа во градот Велес и низводно се до вливот на реката Бабуна, коритото е всечено во цврсти палеозојски карпи, од кои во реката на места се забележуваат големи каменливи блокови во вид на остенци.

При влезот во Велешката Клисура во реката Вардар од десната страна се влеваат реките Тополка и Бабуна, а на излезот од клисурата од левата страна се влева најдолга притока реката Брегалница.

Леви притоки

Реката Лепенец извира на северната страна на Шар Планина во месноста Коџа Балкан (на територијата на Република Косово), на надморска височина од 1.860 m, а во реката Вардар се влива во Скопската Котлина кај скопската населба Злокуќани на надморска височина од 253 m. Вкупната должина на реката изнесува 75 km со среден пад од 1.607 m односно 21 ‰. Вкупната површина на сливот изнесува 770 km², а средниот проток при утоката изнесува 10 m³/s. Во Република Северна Македонија влегува кај село Блаце, потоа тече вдолж границата со Република Србија и помеѓу селата Кривеник и Грачане свртува на запад, а оттука па до вливот во реката Вардар тече во територијата на Република Северна Македонија во должина од 21 km.

Реката Серава е лева притока на реката Вардар во Скопската Котлина. Извира под врвот Пупљак на Скопска Црна Гора на надморска височина од 1.270 m, а во реката Вардар се влива во Скопје на 243 m надморска височина. Долга е 21 km, зафаќа површина на слив од 67 km² и има пад од 1.027 m, односно 49 ‰.

Реката Отовица е лева притока на реката Вардар. Извира под врвот Градиште на Градиштанска Планина на надморска височина од 540 m, а во Вардар се влива кај село Новачани на 163 m надморска височина. Долга е 20,5 km, има 153 km² сливна површина и релативен пад од 18 ‰. Меѓу селата Новачани и Отовица на оваа река постои вештачко езеро - акумулација Отовица или уште позната како вештачко езеро - акумулација Младост.

Реката Брегалница по должина е најголема лева притока на реката Вардар. Извира под врвот Ченгино Кале на Малешевските Планини на надморска височина од 1.720 m, а во реката Вардар се влива меѓу селата Ногаевци и Уљанци, на надморска височина од 137 m. Има вкупна должина од 225 km, сливна површина од 4.307 km² и релативен среден пад од 7 ‰.

Десни притоки

Реката Треска е трета по должина притока на реката Вардар. Извира од карстен врток на јужниот огранок на планината Бистра, под врвот Киска во село Извор во Копачка на 740 m надморска височина, а се влива во реката Вардар во Скопската Котлина кај село Сарај, на надморска височина од 260 m. Вкупната должина на текот изнесува 138 km, со пад од 480 m и сливна површина од 2.068 km² или 8,04% од територијата на Република Северна Македонија.

Маркова Река е десна притока на реката Вардар. Извира под врвот Убава на Караџица на надморска височина од 1.400 m, а во реката Вардар се влива помеѓу село Горно и Долно Лисиче на надморска височина од 231 m. Долга е 29 km, има сливна површина од 352 km² и пад од 1.169 m односно 40 ‰. Главна притока и е Патишка Река која под село Патишка Река понира, така што во својот долен тек е позната под името Сува Река.

Патишка Река извира под врвот Убава на планината Караџица и во Маркова Река се влива како нејзина лева притока под Марков Манастир. Од изворот па се до под село Патишка Река таа има постојан водотек. Под селото на височина од 830 до 800 m Патишка Река почнува да ја губи водата односно во должина од неколку стотини метри понира. Понатаму се до утоката коритото на оваа река при ниски води е суво и затоа се вика Сува Река. Единствено вода има по силни поројни дождови или по нагло топење на снегот во изворишниот дел. Со боене е востановено дека водата од Патишка Река по понирањето истекува подземно и се јавува во врелото Коритиште кај езерото Матка со капацитет од 2 m³/s.

Моранска Река е една од најкратките, долга само 10,5 km, десна притока на реката Вардар. Извира под врвот Китка на планината Китка на надморска височина од 1.510 m, а во реката Вардар се влива наспроти село Огњанци на 225 m надморска височина. Има мала сливна површина од само 10 km², но релативно голем пад од 27 ‰.

Кадина Река е следна десна притока на реката Вардар, и тоа во Таорската Клисура. Извира во месноста Шашковица на Јакупица на надморска височина од 1.900 m, а во реката Вардар се влива кај село Смесица на 212 m надморска височина. Долга е 34 km, со слив од 184 km² и пад од 1.688 m или 50 ‰. Во изворишниот дел кај Шашковица од левата страна се вливаат неколку помали притоки меѓу кои најзначајна е Салаковска Река која се формира од двете Салаковски Езера, во средниот тек ја прима Мала Река позната по туристичка населба Мала Река, а во својот долен дел единствена поголема притока е реката Телвазен која во Кадина Река се влива од десната страна наспроти село Гумалево.

Реката Тополка извира под Бегови Вирови на Јакупица на надморска височина од 2.010 m, а во реката Вардар се влива непосредно под градот Велес при влезот во Велешката Клисура на надморска височина од 157 m. Од изворот до село Горно Јаболчиште се вика Бегова Река, од Горно Јаболчиште е Голема Река, а со влегувањето во Бабунската Котлина го добива името Тополка. Долга е 45 km, зафаќа сливна површина од 313 km² и релативен пад од 41 ‰, односно вкупен пад од 1.853 m. Во горниот тек тече низ длабока кањонска долина изградена во микашисти и гранитоидни гнајсеви дисецирани со тековите на притоците. Во Бабунската Котлина карактеристично е лактестото свртување во Раковечкото Поле од каде реката Тополка тече кон североисток се до вливањето во реката Вардар. Во долниот тек падот е намален и тука реката Тополка, пред да влезе во малата клисура кај утоката, има изградено од фин речен нанос пространа алувијална рамнина. Кај село Лисиче изградено е вештачкото езеро - акумулација Лисиче која ќе го снабдува градот Велес со вода за пиење.

Реката Бабуна е десна притока на реката Вардар. Извира под Солунска Глава на Јакупица во еден огромен речен облук висок преку 500 m на надморска височина од 1.760 m. Во реката Вардар се влива после кратката кањонска клисура Пешти на надморска височина од 155 m. Долга е 65 km, сливот зафаќа површина од 612 km², а просечниот релативен пад изнесува 25 ‰. Вдолжниот профил е неусогласен со прекршување на повеќе места. Во горниот тек е значително поголем, достигнува до 33,7 ‰. Од изворот до Нежиловското проширување тече во југоисточен правец. Потоа се до Богомила тече кон југ и ги прима притоците Нежиловска река и Орешка Река. Од Богомила па до село Согле повторно тече кон југоисток и тука навлегува во Бабунската Котлина. Во неа реката Бабуна има рамничарски карактер со повеќе речни проширувања. Од село Оморани до вливот тече кон североисток. Од десната страна ги прима притоците: река Брезица, Црничка Река и Бела Вода. Кај местото Теќе Баир се доближува на само 800 m до соседната река Тополка. Повеќето од притоците се со пороен карактер и тие натрупуваат големи количества речен материјал во коритото на реката Бабуна.

Црна Река е најголема десна притока на реката Вардар. Изворишниот дел на Црна Река се наоѓа во Демир Хисар, а го сочинуваат два мали водотека: Илинска Река и Церска Река. Пред село Железнец тие се спојуваат и продолжуваат да течат под заедничко име Црна Река. Меѓутоа, како вистински извор на Црна Река се смета врелото Црна Дупка над село Железнец со надморска височина од 760 m. Во реката Вардар се влива во Тиквешката Котлина, кај Стоби, на надморска височина од 129 m. Вкупната должина на нејзиниот тек изнесува 207 km. Има сливна површина од 5.890 km², од кои во Република Северна Македонија се 5130 km².

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревивр)

Во риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ се определуваат две рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Вардар - Скопска“, која го опфаќа течението на реката Вардар од дрвениот мост над село Радушa до влив на реката Пчиња, реката Лепенец од границата со Република Србија до влив во реката Вардар, реката Треска од истекот на браната на акумулација Матка до вливот во реката Вардар, Маркова Река, Моранска Река и Кадина Река во целото течение, како и водната површина на езерцата во Градски парк во градот Скопје и
- Рекреативна зона „Вардар – Велешка“, која го опфаќа течението на реката Вардар од вливот на реката Пчиња во реката Вардар до вливот на Црна Река во реката Вардар, реката Отовица во цело течение, целото течение на реките Тополка и Бабуна од изворот до вливот во реката Вардар со притоците, дел од течението на Црна Река од истекот на браната на Тиквешкото Езеро до вливот во реката Вардар и делот на реката Брегалница од село Убого до вливот во реката Вардар.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ ја сочинуваат вкупно 33 видови риби претставници на 11 фамилии. Видовите риби се прикажани во Табела 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Вардар – средно течение“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Carassius carassius</i>	златен карас
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus meridionalis</i> (Karaman, 1924)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1858)	<i>Rutilus rutilus</i>	црвеноперка
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Tinca tinca</i>	лињак
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка вардарска, вуин
<i>Oxyonemacheilus burechi</i> (Drensky, 1928)	<i>Nemacheilus burechi</i> , <i>Nemacheilus angorae</i>	вретенушка струмичка
COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка вардарска
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
CENTRARHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
POECILIDAE		
<i>Gambusia holbrooki</i> (Girard, 1859)	<i>Gambusia affinis</i>	гамбузија
AMEIURIDAE		
<i>Ameiurus nebulosus</i> (Leseur, 1819)	<i>Ameiurus nebulosus</i>	американско сомче
<i>Ameiurus melas</i> (Rafinesque, 1820)	<i>Ameiurus melas</i>	црно американско сомче
PERCIDAE		
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Perca fluviatilis</i>	костреш, перкија

2.2. Останати поважни видови риби

Во водите на риболовното подрачје „Вардар – седно течение“, во рамките на водоземците се среќаваат видови на *Rana ridibunda*, *Rana graeca* и *Hyla arborea*, додека од влекачите се сретнуваат *Natrix teselata* и *Natrix natrix*. Од раковите се сретнува *Astacus astacus*. Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал по целото течение на реката. Денес неговата популација е драстично намалена и е загрозен неговиот опстанок. Како основна причина за намалувањето на популациите на речниот рак и неговото потполно исчезнување од определени делови на текот е загадувањето и силниот антропоген притисок.

2.3. Процентата ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомасата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволенiot дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пастрмка	до три единки
виножитна, калифорниска пастрмка	без ограничување
скобуст	до 12 единки
клен	до осум единки
бела мрена	до шест единки
сом	една единка
јагула	една единка
крап	една единка
попадика	до 20 единки
црвеноперка	до 30 единки
писа, платица	до 12 единки
костреш, перкија	до 12 единки
лињаќ	трајна забрана
златен карас	трајна забрана
сребрен карас	без ограничување

Дозволена количина на дневен улов на риба е до 4 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 4 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видовите риби „сребрен карас“, „американско сомче“ и „виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка“ нема никакво ограничување и можат да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок, за единка на крап или сом кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап или една единка сом без оглед на нивната големина.

Не е дозволено ловење на трајно забранетите видови „златен карас - *Carassius carassius*“ и „лињаќ - *Tinca tinca*“.

Количините на дозволен дневен улов по видови риби, за атрактивната зона „Треска - Скопска“ ги определува корисникот согласно точката 10 од оваа риболовна основа.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на природен мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“

Вид на риба	Период на мрестење
пастрмка	од почеток на XI месец во тековната година до крајот на I месец наредната година
костреш, перкија	мрест во III и IV месец
сом	мрест во IV и V месец
скобуст	средица на IV и почеток на V месец
попадика	крај на IV и цел V месец
црвеноперка	мрест во V и VI месец
златен карас	мрест во V и VI месец
писа, платица	мрест во V и VI месец
клен	порционен мрест во V и VI месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
лиња	мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици на подмладок наменет за порибување

Риболовните води на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ се порибуваат со подмладок од македонска пастрмка и крап.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар – Скопска“ се врши секоја година со најмалку 50 kg подмладок од македонска пастрмка со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 700 до 5000 единици и со најмалку 100 kg крап со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 125 до 2.000 единици.

Порибувањето на атрактивната зона „Треска - Скопска“ се врши секоја година со најмалку 100 kg подмладок од македонска пастрмка со големина од над 70 g, должина од над 15 cm и најмалку од 1.400 единици.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар – Велешка“ се врши секоја година со најмалку 50 kg подмладок од македонска пастрмка со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 700 до 5000 единици и со подмладок од најмалку 100 kg крап од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 125 до 2.000 единици.

Покрај задолжителното порибување со предвидените видови риби, може да се врши и дополнително порибување со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период за порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во рекреативната зона „Вардар – Скопска“ се врши со најмалку два рибочувари, од кои едниот врши заштита на атрактивната зона „Треска – Скопска“.

Заштитата во рекреативната зона „Вардар – Велешка“ се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Вардар – средно течение“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

Делот на рекреативната зона „Вардар - Скопска“, која го опфаќа течението на реката Треска од истекот на браната на акумулација Матка до вливот во реката Вардар, се определува како атрактивна зона „Треска – Скопска“.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар - средно течение“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. ДРУГИ ПОТРЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Корисникот на рибите на атрактивната зона „Треска - Скопска“ согласно потребите може самостојно да го организира рекреативниот риболов на атрактивната зона во согласност со дозволените риболовни денови, периодот на забрани, дополнителното порибување и дополнителната заштита, како и количината на дозволен улов по видови риби утврдени во оваа риболовна основа.

За сите дополнителни елементи за користење на рибите и другите водни организми корисникот треба навремено, пред почетокот на рекреативниот риболов да ги извести рекреативните риболовци.

11. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10709/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

3891.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ВАРДАР – ДОЛНО ТЕЧЕНИЕ“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ го опфаќа течението на реката Вардар од вливот на Црна Река во реката Вардар до границата со Република Грција и притоците на реката Вардар: Ваташка Река, Дисанска Река, река Слатина, Пепелишка Река, Брусничка Река, река Бошава, Градешка Река, Анска Река, Стара Река, Кованска Река, Серменинска Река, Водезирска Река, Река Луда Мара и Конска Река, како и водното тело на акумулацијата Паљурци.

Реката Вардар е најголема и најзначајна река во Република Северна Македонија. Извира од карстен извор кај село Вруток во југозападниот дел на Полошката Котлина во подножјето на Шар Планина на надморска височина од 683 m. Република Северна Македонија ја напушта кај градот Гевгелија на кота од 43 m. Потоа тече низ Република Грција и се влева во Егејското Море. Вкупната должина на реката Вардар изнесува 388 km, од кои на Република Северна Македонија и припаѓаат 301 km. Од изворот до вливот зафаќа сливна површина од 28.588 km² од кои во Република Северна Македонија се наоѓаат 20.535 km², во Република Грција 6.843 km² и на север во Република Србија и Република Косово 1.210 km² (горните текови на реките Лепенец и Пчиња).

Основно обележје на течението на реката Вардар е нејзиниот композитен, односно полигенетски карактер, бидејќи низ Република Северна Македонија, тече низ пет котлини и четири клисури. Тие наизменично се менуваат и тоа: Полошката Котлина (63,5 km), Дервенската Клисура (21,5 km), Скопската Котлина (51 km), Таорската Клисура (31 km), Велешката Котлина (7,5 km), Велешката Клисура (22 km), Тиквешката Котлина (55 km), Демиркаписката Клисура (19,5 km) и Валандовско-Гевгелиската Котлина (30 km). Од вкупната должина на долината на реката Вардар 2/3 (207 km) е рамничарска, а 1/3 (94 km) е клисурска долина.

Во риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ реката Вардар тече низ Тиквешката Котлина. Речното корито е формирано во палеогени слоеви составени од песочници, лапорци и глинци како и слоеви од варовници. Теренот е брановиден, а алувијалното подрачје е доста ограничено. Во овој дел во реката Вардар се влеваат седум притоки и тоа три од левата страна: реката Слатина, Пепелишка Река и Брусничка Река и четири од десната страна: Црна Река, Ваташка Река, Дисанска Река и реката Бошава.

Демиркаписката Клисура при влезот е најатрактивна бидејќи речното корито на реката Вардар е широко само околу 60 m, а вертикалните варовнички страни се високи и до 250 m. Во клисурата во реката Вардар се влева една поголема притока Градешка Река, која дотекува од неговата лева страна.

Во Гевгелиското Поле текот на реката Вардар е разбиен на повеќе ракави, во кои летно време, поради нискиот водостој се забележуваат само забарени места. На овој дел во реката Вардар се влеваат шест притоки и тоа четири од десната страна: Стара Река, Кованска Река, Серменинска Река и Конска Река и две од левата страна: Анска Река и реката Луда Мара.

Вкупниот пад на коритото од изворот до границата со Република Грција изнесува 640 m, а просечниот пад 2,1 ‰. Меѓутоа поради композитниот карактер на долината, просечниот пад се разликува во котлините и клисурите. Така, во клисурските делници тој се движи од 4,2 ‰ во Дервенската Клисура до 1,4 ‰ во Демиркаписката Клисура, додека во котлините тој има вредност од 2,5 ‰ во Полог, а во Валандовско-Гевгелиската Котлина до 0,7 ‰.

Десни притоки

Црна Река е најголема десна притока на реката Вардар. Изворишниот дел на Црна Река се наоѓа во Демир Хисар, а како вистински извор на Црна Река се смета врелото Црна Дупка над село Железнец со надморска височина од 760 m. Во реката Вардар се влева во Тиквешката Котлина, кај Стоби, на надморска височина од 129 m. Вкупната должина на нејзиниот тек изнесува 207 km. Има сливна површина од 5.890 km², од кои во Република Северна Македонија се 5130 km². Спрема сливната површина и количината на вода што ја внесува во реката Вардар, таа е најголема негова притока.

Ваташка Река извира од Раковец над Витачево на надморска височина од 860 m. Тече кон североисток, поминува низ градот Кавадарци и во реката Вардар се влева кај Кукуричани на кота 125 m. Долга е 33,5 km, зафаќа сливна површина од 135 km² и има релативен пад од 22 ‰.

Дисанска Река извира од Витачево на надморска височина од 820 m, тече спрема североисток до село Долни Дисан, а потоа свртува кон југоисток и во реката Вардар се влева на кота од 122 m, источно од село Тремник. Долга е 17 km, зафаќа сливна површина од 29 km² и има релативен пад од 41 ‰.

Реката Бошава извира од местото Клинциви Ливади на Кожуф на надморска височина од 1.070 m, тече кон југоисток преку областа Бошава и во реката Вардар се влива пред влезот во Демиркаписката Клисура на надморска височина од 95 m. Долга е 38 km, зафаќа сливна површина од 460 km² и има релативен пад од 26 ‰.

Стара Река е прва поголема притока на реката Вардар во Валандовската Котлина. Извира од местото Балија на планината Кожуф на надморска височина од 1.180 m, тече кон југоисток и во реката Вардар се влива источно од село Милетково на кота од 62 m. Долга е 25 km, зафаќа сливна површина од 85 km² и има релативен пад од 45 ‰. Во изворишниот дел е позната под името Страгарница.

Кованска Река извира од местото Флора на планината Кожуф на надморска височина од 1.700 m. Од почетокот тече кон североисток, а потоа кај Високи Камен свртува и тече кон југоисток, а во реката Вардар се влива кај село Прдејци на кота од 53 m. Долга е 24 km, зафаќа сливна површина од 62 km² и има релативен пад од 69 ‰.

Серменинска Река извира од месноста Две Уши на планината Кожуф на надморска височина од 1.700 m, тече кон југоисток преку село Серменин и во реката Вардар се влива кај село Мрзенци на кота од 46 m. Долга е 24 km, зафаќа сливна површина од 62 km² и има релативен пад од 69 ‰.

Конска Река е последна поголема притока на реката Вардар во Република Северна Македонија. Извира од Кичи Кај на планината Кожуф на надморска височина од 1.520 m, тече кон исток-југоисток и кај градот Гевгелија се влива во реката Вардар како негова десна притока на надморска височина од 44 m. Долга е 30 km, зафаќа сливна површина од 180 km² и има релативен пад од 49 ‰.

Леви притоки

Реката Слатина извира од местото Корисорти на планината Серта (Конечка Планина) на надморска височина од 270 m, тече кон југозапад и како лева притока во реката Вардар се влива над село Криволак на кота од 120 m. Зафаќа сливна површина од 75 km² и има релативен пад од 10 ‰. Во летниот период во долниот дел од текот таа пресушува.

Пепелишка Река извира од западните падини на планината Серта (Конечка Планина) на надморска височина од 260 m, тече кон југозапад и во реката Вардар се влива кај село Пепелиште на надморска височина од 116 m. Долга е 10,5 km, зафаќа сливна површина од 73 km² и има релативен пад од 14 ‰. Во летните месеци и таа како и реката Слатина, во долниот тек пресушува.

Брусничка Река извира од врвот Чанак Тепе на планината Серта (Конечка Планина) на надморска височина од 740 m, тече кон северозапад и во реката Вардар се влива кај село Војшанци на кота од 109 m. Долга е 16 km, зафаќа сливна површина од 37 km² и има релативен пад од 39 ‰.

Градешка Река или Челевечка Река извира под врвот Пожар на Градешка Планина на надморска височина од 820 m во Демиркаписката Клисура и е лева притока на реката Вардар. Тече кон југозапад и во реката Вардар се влива кај село Градец на кота од 76 m. Долга е 13 km, зафаќа сливна површина од 38 km² и има релативен пад од 57 ‰. Во летните месеци при вливот кај реката Вардар пресушува.

Анска Река е лева и најголема притока на реката Вардар во Гевгелиско-Валандовската Котлина. Извира до југозападните падини на планината Беласица на надморска височина од 550 m. Тече кон северозапад и кај местото Падарница се влива во реката Вардар на надморска височина од 58 m. Во горниот тек е планинска река со клисуреста долина, а во средниот и долниот тек низинска река. Долга е 22 km, зафаќа сливна површина од 168 km² и има релативен пад од 22 ‰.

Реката Луда Мара извира од ниската планина Кара Балија на надморска височина од 400 m, тече на запад покрај Богданци и во реката Вардар се влива кај месноста Тумба на кота од 48 m. Долга е 19,5 km, зафаќа сливна површина од 104 km² и има релативен пад од 18 ‰.

Акумулацијата Палурци при полно водно огледало има должина од над 1 km, а нејзината најголема широчина достигнува до 650 m. Езерото при кота од 124,80 m надморска височина зафаќа површина од 0,33 km² и има вкупна зафатнина од 2,9*10⁶ m³. Оваа акумулација формира акумулационен простор со корисен волумен од 2,8*10⁶ m³, кој овозможува преку систем за наводнување обезбедување на вода за наводнување на дел од полето околу и низводно од градот Богданци.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревид)

На риболовното подрачје „Вардар - долно течение“ се определуваат две рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Вардар – Неготинско - Демиркаписка“, која го опфаќа течението на реката Вардар од вливот на Црна Река до вливот на Кованска Река, вклучувајќи ги Ваташка Река, Реката Слатина, Пепелишка Река, Брусничка Река, Дисанска Река, Стара река, Анска Река и останатите помали водотеци, како и целото течение на реката Бошава од изворите до вливот во реката Вардар вклучително и реката Дошница по целото течение од изворите до вливот во реката Бошава со сите поголеми и помали водотеци и

- Рекреативна зона „Вардар - Гевгелиска“, која го опфаќа течението на реката Вардар од вливот на Кованска Река до границата со Република Грција, вклучително и Кованска Река и сите останати поголеми и помали притоки на овој дел од текот на реката Вардар и водната површина на акумулацијата Палџурци.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА**2.1. Видови риби**

Рибната популација во риболовното подрачје „Вардар - долно течение“ ја сочинуваат вкупно 35 видови риби претставници на 13 фамилии. Видовите риби се прикажани во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Вардар - долно течение“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Carassius carassius</i>	златен карас
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarense</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus meridionalis</i> (Karaman, 1924)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Rutilus rutilus</i>	црвенперка
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Tinca tinca</i>	лињак
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка вардарска, вуин
<i>Oxyonemacheilus burechi</i> (Drensky, 1928)	<i>Nemacheilus burechi</i> , <i>Nemacheilus angorae</i>	вретенушка струмичка

COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка вардарска
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
CENTRARHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
POECILIIDAE		
<i>Gambusia holbrooki</i> (Girard, 1859)	<i>Gambusia affinis</i>	гамбузија
AMEIURIDAE		
<i>Ameiurus nebulosus</i> (Leseur, 1819)	<i>Ameiurus nebulosus</i>	американско сомче
COTTIDAE		
<i>Cottus gobio</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Cottus gobio</i>	пеш
BENNIIDAE		
<i>Salaria fluviatilis</i> (Asso 1801)	<i>Salaria fluviatilis</i>	камењар
PERCIDAE		
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Perca fluviatilis</i>	костреш, перкија
<i>Zingel balcanicus</i> (Karaman 1937)	<i>Zingel balcanicus</i>	вретенар

2.2. Останати поважни видови водни животни

Во водите на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“, во рамките на водоземци се среќаваат видови на *Rana ridibunda*, *Rana graeca* и *Hyla arborea*, додека од влекачите се сретнуваат *Natrix teselata* и *Natrix natrix*. Од раковите се сретнува видот *Astacus astacus*. Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал по целото течение на реката. Денес неговата популација е драстично намалена и е загрозен неговиот опстанок. Како основна причина за намалувањето на популациите на речниот рак и неговото потполно исчезнување од определени делови на текот е загадувањето и силниот антропоген притисок.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомасата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеениот дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
македонска пастрмка	до три единки
скобуст, бојник	до 15 единки
клен	до десет единки
бела мрена	до седум единки
сом	една единка
јагула	една единка
крап	една единка
попадика	до 15 единки
црвеноперка	до 35 единки
писа, платица	до 15 единки
костреш, перкија	до 15 единки
лињаќ	трајна забрана
златен карас	трајна забрана

Дозволена количина на дневен улов на риба е до 5 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 5 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видовите риба „сребрен карас“, „американско сомче“ и „виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка“ нема никакво ограничување и може да се лови во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок, за единка на крап или сом кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап или една единка сом без оглед на нивната големина.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на природен мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“

Вид на риба	Период на мрестење
македонска пастрмка	од почеток на XI месец во тековната година до крајот на I месец наредната година
костреш, перкија	мрест во III и IV месец
сом	мрест во IV и V месец
скобуст	средина на IV и почеток на V месец
попадика	крај на IV и цел V месец
црвеноперка	мрест во V и VI месец
златен карас	мрест во V и VI месец
писа, платица	мрест во V и VI месец
клен	порционен мрест во V и VI месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
лињак	мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единки на помладок наменет за порибување

Риболовните води на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ се порибуваат со помладок од македонска пастрмка и крап.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар – Неготинско - Демиркаписка“ се врши секоја година со најмалку 50 kg помладок од македонска пастрмка со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 700 до 5000 единки и со помладок од најмалку 200 kg крап со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 250 до 4000 единки.

Порибувањето на рекреативната зона „Вардар - Гевгелиска“ се врши секоја година со најмалку 100 kg помладок од крап со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 125 до 2.000 единки.

Покрај задолжителното порибување со предвидените видови риби, може да се врши и дополнително порибување со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период за порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми и тоа:

- за заштита на рибите од рекреативната зона „Вардар – Неготинско - Демиркаписка“ најмалку двајца рибочувари и
- за заштита на рибите од рекреативната зона „Вардар - Гевгелиска“ најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Вардар – долно течение“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Вардар – долно течение “ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рекреативните зони на риболовното подрачје „Вардар - долно течение“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10710/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

3892.

Врз основа на член 8 став (6) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ТРЕСКА“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Треска“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Треска“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Треска“ го опфаќа течението на реката Треска со притоците од изворот до вливот на Тажевска Река во реката Треска и водната површина на акумулацијата Осломеј.

Реката Треска во Кичевската Котлина позната како Голема Река, е трета по должина притока на реката Вардар. Извира од карстен врток на јужниот огранок на планината Бистра, под врвот Киска во село Извор во Копачка на 740 m надморска височина, а се влива во реката Вардар во Скопската Котлина кај село Сарај, на надморска височина од 260 m. Вкупната должина на текот изнесува 138 km, со пад од 480 m и сливна површина од 2.068 km² или 8,04% од територијата на Република Северна Македонија.

Во својот еволуционен развојот реката Треска ги изградила Кичевската (14,0 km), Бродската (17,5 km) и Големата Клисура (66,2 km), а ја пресекува Кичевската Котлина, Бродското алувијално речно проширување, Порече и мал дел од Скопската Котлина. Реката Треска има пиратериска долина, која е составена од две реки: една која се вливала во Скопското Езеро - Долна Треска и друга која се влевала во Поречкото Езеро - Горна Треска. Оваа што се вливала во Поречкото Езеро истекувала преку Барбарас и Уши во Пелагонија. На реката Треска постојат три вештачки езера - акумулации: Матка, Света Петка и Козјак. Средниот тек на реката Треска, околу село Здуње, месното население го именува како Горна Треска, а горното поречие околу Брод како Долна Треска.

Во реката Треска се влеваат 13 поголеми притоки и тоа осум од левата и пет од десната страна.

Средниот проток на вода при утоката на реката Треска во реката Вардар изнесува 30 m³/sec. При мали води тој се намалува на 3,33 m³/sec, а при големи води кои се јавуваат во пролетните и есенските месеци се наголемува на 167 m³/sec. Во летните месеци реката Треска главно добива вода од нејзините големи извори и тоа самиот извор на реката Треска (600 l/sec), Питран (800 l/sec), изворот на реката Студенчица (800 l/sec) и изворот реката Пешна (560 l/sec) кој е периодично врело.

Леви притоки на Треска се реката Студенчица (13,8 km), Зајаска Река (27,1 km), Рабетинска Река (12,2 km), Девичка Река (13,0 km), Слатинска Река (16,2 km), Тополничка Река (km), Мала Река или Црнешница (27 km) и Сува Река или Фуш (25,6 km).

Меѓу нив најголем наклон има реката Студенчица (52‰), а најголема сливна површина Зајаска Река 295 km². Изворот на реката Студенчица е каптиран и врз база на неговата издашност од 800 l/sec изграден е регионалниот водовод од каде што се снабдуваат со вода Кичево, Македонски Брод, Крушево и Прилеп.

Поголеми десни притоки на реката Треска се Беличка Река (15,7 km), реката Сланешница (12,2 km), Крапска Река (4,1 km понорница), реката Белешница (5,8 km) и реката Оча (4 km - понорница).

Реката Крапа го има изградено своето поречие во јужниот дел од масивот на планината Даутица. Таа е типична понорница која своите води ги внесува во реката Треска. Извира под Бел Камен на височина од 1.900 m и има површинско истекување на водата се до под селото Крапа каде што понира во три понори, а за време на висок водостој и преку четврти. Во долниот дел над самата некогашна утока на реката Крапа во реката Треска е изградена пештерата Пешница од која избива повремено врело. Вкупната должина на Крапската Долина изнесува 23,2 km. Должината на постојаниот водотек изнесува 11,1 km, а должината на скрастената долина, во која подземно тече реката Крапа е 12,1 km.

Реките Оча и долот Пеколник се десни притоки на реката Треска кои се спуштаат од западните падини на планината Караџица и во реката Треска се влеваат во Големата Клисура. При високи води тие имаат вода низ целото корито, додека при ниски води во летниот период, вода имаат само во изворишните делови, потоа водата понира во дробинскиот материјал што е натрупан во самото корито и повторно се јавува во вид на силни извори во долниот нивен тек пред самиот слив во реката Треска.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Треска“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревер)

Во риболовното подрачје „Треска“ се определуваат две рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Треска - Кичевски“ го опфаќа делот од реката Треска од изворот до мостот на патот кој води од Кичево до село Пласница (мостот е граница) со сите притоки на реката во тој дел од текот и водната површина на акумулацијата Осломеј.

- Рекреативна зона „Треска - Бродски“, го опфаќа делот од реката Треска од мостот на патот кој води од Кичево кон село Пласница (мостот е граница) до вливот на Тажевска Река со сите притоки на реката Треска во тој дел.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Треска“ ја сочинуваат 21 видови риби претставници на шест фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1 . Видови риби во риболовното подрачје „Треска“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
SALMONIDAE		
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарска, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsiqenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarense</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, егупка
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка вардарска, вуин
<i>Oxyonemacheilus bureschi</i> (Drensky, 1928)	<i>Barbatula bureschi</i> <i>Nemacheilus bureschi</i> , <i>Nemacheilus angorae</i> ,	вретенушка струмичка
COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка вардарска
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
PERCIDAE		
<i>Zingel balcanicus</i> (Karaman, 1937)	<i>Zingel streber</i>	вретенар, шаренкуруц

2.2. Останати поважни видови водни животни

Во водите на риболовното подрачје „Треска“ се среќаваат речниот (слатководен) рак - *Astacus astacus*, зелената жаба и други. Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал на делот пред вливот на реката Треска во реката Вардар. Денес неговата популација е драстично намалена и е доведена во прашање. Зелената жаба е чест жител на водите од реката Треска, особено во спорите, бавно течечки делови на реката.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Треска“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови на риби за рекреативните зони в риболовното подрачје „Треска“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
македонска пастрмка	до две единици
виножитна пастрмка	неограничено
скобуст	до десет единици
клен	до десет единици
бела мрена	до пет единици
попадика	до 25 единици

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единици по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видовите „сребрен карас“ „виножитна пастрмка“ нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на мрест на позначајните видови риби на риболовното подрачје „Треска“

Вид на риба	Период на мрестење
македонска пастрмка	почеток на XI до крајот на I месец наредната година
скобуст	средина на IV и почеток на V месец
попадика	цел V и почеток на VI месец
клен	порционен мрест во VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици за порибување

Риболовните води на риболовното подрачје „Треска“ се порибуваат со подмладок од македонска пастрмка и крап.

Порибувањето на рекреативната зона „Треска - Кичевски“ се врши секоја година со количина од најмалку 70 kg македонска пастрмка со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 1000 до 7000 единици и со количина од најмалку 150 kg крап со најмала големина од 1.500 gr, должина од најмалку 30 cm и најмалку 100 единици.

Порибувањето на рекреативната зона „Треска – Бродски“ се врши секоја година со количина од најмалку 70 kg македонска пастрмка со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 1000 до 7000 единици.

Покрај задолжителното порибување, дополнително порибување покрај со предвидените видови риби, може да се врши и со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период на порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Треска“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Треска“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во секоја од определените рекреативни зони од дел 1 потточка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Треска“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Река Треска“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони (ревири).

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рекреативните зони на риболовното подрачје „Треска“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10711/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

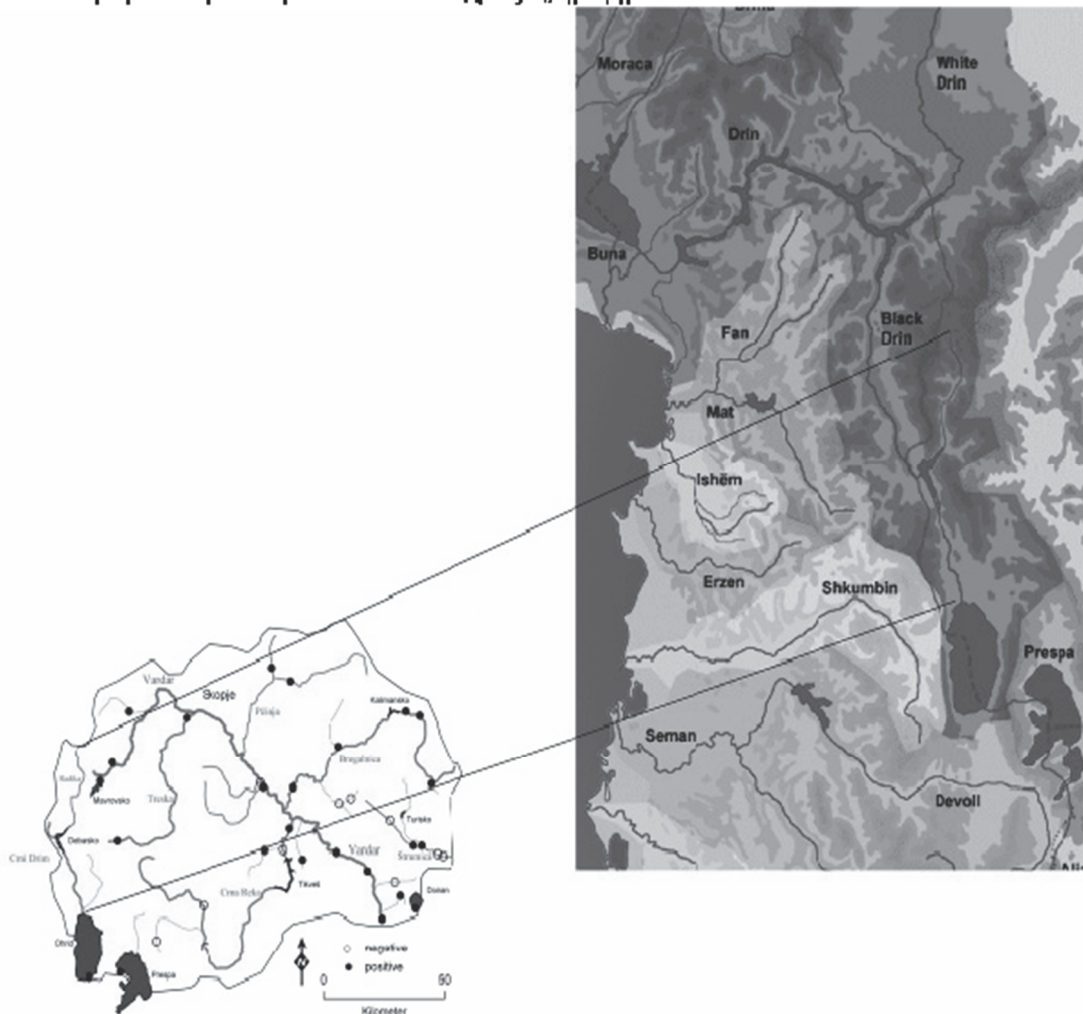
3893.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ЦРН ДРИМ“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Црн Дрим“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Црн Дрим“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Црн Дрим“ го опфаќа течението на реката Црн Дрим со притоците од истекот од Охридското Езеро до вливот во акумулацијата Глобочица и водната површина на акумулацијата Глобочица.

Риболовното подрачје „Црн Дрим“ припаѓа на Јадранскиот речен слив во Република Северна Македонија. Сливното подрачје се протега на површина од 3.350 km² и според големината е втор слив во Република Северна Македонија. На сливот на реката Црн Дрим му припаѓаат и сливните површини на Охридското Езеро и Преспанското Езеро.

Реката Црн Дрим истекува на северната страна од Охридското Езеро во Струга преку истекот на надморска височина од 695 m. Тече низ Струшко Поле до село Ташмаруниште од каде започнува водната површина на акумулацијата Глобочица.

Риболовното подрачје „Црн Дрим“ ги опфаќа и притоците: Вевчанска Река, Беличка Река, Подгоречка Река, Лабунишка Река и Јабланичка Река.

Вевчанска Река се формира од Вевчанските Извори кои се снабдуваат со вода од Вевчанското ледничко езеро на планината Јабланица. Тече низ северозападните делови на Струшкото Поле. Нејзината сливна површина изнесува 14,3 km², а должината изнесува 10 km. Во реката Црн Дрим се влева кај село Дабовјани.

Беличка Река извира кај месноста Крстец на надморска височина од 1.945 m. Има вкупна сливна површина од 18 km², а долга е 10,5 km. Во реката Црн Дрим се влева кај село Враништа.

Подгоречка Река има сливна површина од 10,5 km², а должина од 5,5 km. Заедно со Лабунишка Река, која е долга 9 km и која има сливна површина од 21 km² се влеваат во реката Црн Дрим, односно во акумулацијата Глобочица кај селото Ташмаруништа.

Јабланичка Река зафаќа најголема сливна површина која изнесува 58,8 km², а долга е 14,2 km. Изворите се наоѓаат на планината Јабланица на надморска височина од 1.800 m, западно од село Пискупштина. Најголемиот дел од нејзините води се канализирани и се спроведени во акумулацијата Глобочица.

На риболовното подрачје „Црн Дрим“ припаѓаат четири леднички езера и тоа: Подгоречко Езеро, Вевчанско Езеро, Горно Лабунишко Езеро и Долно Лабунишко Езеро кои се наоѓаат на планината Јабланица.

Меѓу нив најголемо е Подгоречкото Езеро. Се наоѓа на надморска височина од 1.893 m. Долго е 266 m, широко 175 m, длабоко 3,90 m и зафаќа површина од 4.000 km². Вода добива од извори, врнежи и топење на снегот, а ја губи со испарување и преку отока, односно канал со кој се одведува до Подгорско Поле каде се користи за наводнување. Во 1949 година на овој канал во близина на село Подгорци била изградена хидроцентрала, со што повеќе години водата од ова езеро се користела за производство на електрична енергија.

Второ по големина ледничко езеро на Јабланица е Вевчанското Езеро. Тоа има површина од 2.810 km², должина од 126 m и широчина од 64 m. Највисокото ниво на водната површина изнесува 645 m, а најниското 348 m. Најголемата длабочина се јавува во средишниот дел на езерото и изнесува 3,95 m.

Горното Лабунишко Езеро и Долното Лабунишко Езеро се со помали димензии. Горното Лабунишко Езеро се наоѓа на надморска височина од 1.918 m, долго е 62 m, широко 56 m, длабоко 2,85 m и зафаќа површина од 960 m². Долното Лабунишко Езеро се наоѓа на надморска височина од 1.914 m, долго е 90 m, широко 60 m, длабоко 2,20 m и зафаќа површина од 825 m².

Популацијата на рибите во акумулациите е тесно поврзана со онаа во речното корито. Од тие причини, во оваа риболовна основа се посветува внимание на популацијата на риби која мигрира од акумулациите и се мрести во реките.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Црн Дрим“ се определува риболовната зона „Далјан“ која го опфаќа делот на реката Црн Дрим во местото викано Дивљак во Струга и тоа од регулациониот објект на хидроцентралата Глобочица кај црквата Света Петка до местото каде вештачкото корито на Мал Дрим се влева во реката Црн Дрим.

1.2.2. Рекреативна зона (ревир)

Во риболовното подрачје „Црн Дрим“ како рекреативна зона се определува рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“, која го опфаќа течението на реката Црн Дрим од истекот од Охридското Езеро со притоците, освен делот кој е определен како риболовна зона, водните површини на ледничките езера Подгоречко Езеро, Вевчанско Езеро, Горно Лабунишко Езеро и Долно Лабунишко Езеро, како и водната површина на акумулацијата Глобочица.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Црн Дрим“ ја сочинуваат 21 видови риби, претставници на пет фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје „Црн Дрим“

Фамилија, вид по Kottelat (2007)	Латински синоними	Народно име
SALMONIDAE		
<i>Salmo farioides</i> (Karaman, 1938)	<i>Salmo trutta fario</i>	радишка пастрмка
<i>Salmo letnica</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo letnica typicus</i>	охридска пастрмка
<i>Salmo marmoratus</i> (Cuvier, 1829)	<i>Salmo marmoratus</i>	главатица
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides ohridanus</i> (Karaman 1928)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	шљунец, гомнушка, плиска
<i>Alburnus scoranza</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Alburnus scoranza</i>	белвие, плашка
<i>Barbus rebeli</i> (Koller, 1925)	<i>Barbus meridionalis</i>	црна мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Gobio gobio</i>	кркушка, дујак, мренец
<i>Pachychilon pictum</i> (Heckel & Kner 1858)	<i>Pachychilon pictum</i>	моранец
<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Phoxinus phoxinus</i>	пиор
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	латиче
<i>Rutilus ohridanus</i> (Karaman 1924)	<i>Rutilus ohridanus</i>	грунец
<i>Scardinius knezevici</i> (Bianco & Kottelat, 2005)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius squalius</i> (Bonaparte, 1837)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula sturanyi</i> (Steindachner, 1892)	<i>Noemacheilus barbatulus</i>	вретенушка
COBITIDAE		
<i>Cobitis ohridana</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка

2.2. Останати поважни водни организми

Во водите на риболовното подрачје „Црн Дрим“, се среќаваат слатководниот рак, зелената жаба, големата слатководна школка и други.

2.3. Проценета ихтиомаса

Проценетата ихтиомаса на јагулата во риболовното подрачје „Црн Дрим“ е направена врз основа на спецификите на јагулата и врз основа на историски податоци за уловот на јагула во Охридското Езеро и објектот Далјан во Струга. Проценетата ихтиомаса на јагулата изнесува 3.000 kg.

Имајќи предвид дека рибите од рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволена количина за лов на јагула на риболовната зона „Далјан“ на годишно ниво изнесува . 3.000 kg.

Дозволенiot дневен улов по видови риби, за рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови на риби за рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пастрмка	до три единки
црна мрена	до 30 единки
скобуст	до 13 единки
клен	до десет примероци
крап	една единка
јагула	една единка
писа	до десет единки

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

По исклучок за единка крап кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка без оглед на неговата големина.

За видовите „сребрен карас“ и „виножитна пастрмка“ нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби „Црн Дрим“

Вид на риба	Период на мрестење
пастрмка	од средината на XI во тековната година до крајот на I месец наредната година
скобуст	середина на IV и почеток на V месец
клен	порционен мрест во V и VI месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
писа	V месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единки за порибување

Порибувањето на рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ во зависност од проценката на состојбата се врши со подмладок од пастрмка или подмладок од крап.

Порибувањето со подмладок од охридска пастрмка (*Salmo letnica*) и/или радичка пастрмка (*Salmo fariooides*) се врши секоја година со количина од најмалку 25 kg со големина од 10 – 70 g, должина од 5-15 cm и најмалку од 350 до 2.500 единки.

Порибувањето со подмладок од крап се врши секоја година во количина од најмалку 100 kg со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 125 до 2.000 единки.

Покрај задолжителното порибување, дополнително порибување покрај со предвидените видови риби, може да се врши и со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период на порибување

Порибувањето на рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Црн Дрим“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата на рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Црн Дрим“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Црн Дрим“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

9.1. Комерцијален риболов

Најмалата годишната вредност за вршење комерцијален риболов на рибата јагула на риболовната зона „Далјан“ на годишно ниво изнесува 300.000,00 денари, а најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибата јагула за вршење комерцијален риболов иснесува 3.000.000,00 денари.

Доколку уловот на јагула е над дозволеният улов на годишно ниво, за повеќе уловената јагула се плаќа дополнителен надомест од 10% од пазарната вредност на уловената риба.

9.2. Рекреативен риболов

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативната зона „Црн Дрим и акумулација Глобочица“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. ДРУГИ ПОТРЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Комерцијален риболов на рибата јагула се врши на риболовната зона „Далјан“ која го опфаќа делот на реката Црн Дрим во местото викано Дивљак во Струга и тоа од регулациониот објект на хидроцентралата Глобочица кај црквата Света Петка до местото каде вештачкото корито на Мал Дрим се влива во реката.

Ловот на јагулата е специфика од причина што се врши во периоди кога дува засилен јужен ветер и кога јагулата го започнува својот пат до Саргаското Море заради мрестење. Причината зардаи која се дозволува улов на јагула е фактот што истата при нејзиниот пат низ водите на реката Црн Дрим најчесто завршува уништена во турбините на повеќето хидроцентрали кои се изградени по течението на реката и кои го попречуваат нејзиното природно движење, најчесто јагулата завршува уништена во турбините.

Ловот на јагула се врши со посебна опрема која претставува конструкција (вештачка преграда) поставена на реката Црн Дрим во предвидената риболовна зона. Конструкцијата треба да биде прицврстена за бетонски мост и на бетонски подлоги за двата брега од реката и да е изработена од метални шипки поставени на мало растојание, кои ја пропуштаат водата, но ја здржуваат рибата. Металната конструкција се протега низводно и завршува во два резервоари каде се собира уловената јагула.

Корисникот на рибите по донесувањето на Планот за управување со јагула согласно член 79 од Законот за рибарство и аквакултура ќе треба да го усогласи своето работење со мерките кои се предвидени во истиот.

Во случај на поголем излов на јагула од дозволената количина на годишно ниво утврдена во точка 3 од оваа риболовна основа се плаќа дополнителен надомест утврден во договор за користење на рибите и другите водни организми од риболовната зона „Далјан“.

11. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10712/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

3894.

Врз основа на член 8 став (6) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ЦРНА РЕКА“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Црна Река“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Црна Река“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Црна Река“ го опфаќа течението на Црна Река од изворишниот дел до вливот во реката Вардар со сите притоки и водните тела на акумулациите: Прилепско Езеро, Крушевско Езеро, Борино 1, Борино 3, Трстеник, Плетвар, Небрегово, Десово, Чумово, Беловодица, Кале, Дуње, Чаниште, Пештани, Пелистер, Ротино, Трново, Црнеец, Тулана, Братин дол, РЕК, Доброени, Дедебалци, Брод, Гнеотино, Ергела, Живојно, Маково и Лисолај.

Црна Река е најголема десна притока на реката Вардар. Изворишниот дел на Црна Река се наоѓа во Демир Хисар, а го сочинуваат две рекички: Илинска и Церска. Пред село Железнец тие се спојуваат и продолжуваат да течат под заедничко име Црна Река. Меѓутоа, како вистински извор на Црна Река се смета врелото Црна Дупка над село Железнец со надморска височина од 760 m. Во реката Вардар се влива во Тиквешката Котлина, кај Стоби, на надморска височина од 129 m. Вкупната должина на нејзиниот тек изнесува 207 km. Има сливна површина од 5.890 km², од кои во Република Северна Македонија се 5130 km².

Црна Река е со сложен профил, бидејќи тече низ четири морфолошки различни области. Во горниот дел до село Бучин таа тече низ градот Демир Хисар во правец запад-исток и долината има клисуреста форма со неколку ерозивни проширувања како на пример кај село Жван. На овој потег реката има релативно голем пад. Тоа се погодни природни услови за акумулација на водите (кај село Бучин со вкупна зафатнина од 250.000.000 m³). Од село Бучин, реката свртува кон југоисток протегајќи се сè до село Скочивир. Низ пространата Пелагониска Рамнина сè до село Тополчани, Црна Река тече во правец кон југоисток, а потоа до Букичкиот Вис се протега кон југ. Кај утоката на Елешка Река, лактесто свртува кон север и североисток и влегува во Скочивирската Клисура.

Низ рамничарскиот дел на Пелагонија, Црна Река има карактер на типична рамничарска река. Во минатото, блатата (Караманското, Рибарското и др.), барите и пресечените меандри биле типични појави за рамнинското подрачје на Пелагонија кои што при големи води од Црна Река и нејзините притоки биле постојано поплавувани. На ливадите, а делумно и на ораниците, водата понекогаш лежела и по осум месеци, со што предизвикувала големи штети. По спроведувањето на големите мелиоративни зафати во почетокот на втората половина од минатиот век, овие површини се одводнети и трајно заштитени.

Третиот дел од долината на Црна Река го сочинува атрактивната Скочивирска Клисура низ која тече во должина од 80 km во правец север-североисток. Таа е тесна, делумно кањонска и полна со брзаци клисура. Поради големиот просечни пад на реката во овој дел овозможена е изградба на повеќе вештачки езера – акумулации: Тиквешко Езеро, Чебрин и Галиште. Од нив, до сега е изградена само акумулацијата Тиквешко Езеро со површина од 14 km².

По излезот од Скочивирската Клисура, Црна Река тече низ Тиквешката Котлина и тоа е четвртиот, долен тек од нејзиното корито, во кое таа тече кон северо-источен правец. Во овој дел реката е со рамничарски карактер.

Црна Река има 20 притоки подолги од 10 km, со вкупна должина од 471 km од кои 14 се десни со вкупна должина од 325 km и сливна површина од 2.538 km² и шест леви притоки со вкупна должина од 136 km и сливна површина од 1.547 km². Останатиот дел до вкупната сливна површина на Црна Река отпаѓа на притоците пократки од 10 km. Тие во својот развоен процес прво претставувале притоки на одделните езерски басени - Пелагониското, Мариовското и Тиквешкото Езеро, а по истекување на овие езера, тие ги продолжуваат своите корита и постануваат притоки на Црна Река. Во планинските делови нивните долини главно се клисурести.

Десни притоки

Десни притоки на Црна Река се Боишка Река, Стара Река, Река Шемница, Река Драгор, Краешка Река, Река Вир, Лажечка Река, Јелашка Река, Коњарска Река, Река Трновчица или Бела Река, Градешка Река, Река Бутурица, Река Блашица и Река Каменица.

Боишка Река - извира од планината Бигла над село Боиште на надморска височина од 1.190 m, а во Црна Река се влива над село Жван во Демир Хисар на 681 m надморска височина. Долга е 15 km, има сливна површина од 94 km² и релативен пад од 33,9 ‰. Од левата страна прима две позначајни притоки Вировска Река и Реката Големача.

Стара Река - извира исто така од планината Бигла, но над село Смилево на надморска височина од 1.340 m, а во Црна Река се влива кај село Граиште на 624 m надморска височина. Долга е 19 km, има сливна површина од 87 km² и релативен пад од 37,7 ‰.

Река Шемница - настанува од две реки - Маловишка Река и Ротска Река, кои извираат од северните падини на планината Пелистер, а се соединуваат кај село Лера од каде понатаму тече реката Шемница. Маловишка Река извира од Висока Чука на планината Пелистер на надморска височина од 2.080 m. Реката Шемница во Црна Река се влива на исток од село Могила на 580 m надморска височина. Долга е 46 km, зафаќа сливна површина од 325 km² и има релативен пад од 32,6 ‰. На нејзиниот тек во Стрежевската Теснина е изградена Стрежевската вештачка акумулација со површина од 4,3 km².

Река Драгор - настанува од реката Сапунчица и Црвена Река кои кај село Нижеполе се обединуваат и течат под името Драгор. Реката Сапунчица извира под врвот Грива, а Црвена Река од Малото Пелистерско Езеро. Реката Драгор понатаму тече преку Битола и во Црна Река се влива под село Добромир на 577 m надморска височина. Должината и изнесува 25 km, зафаќа сливна површина од 188 km² и релативен пад од 50,1 ‰.

Краешка Река - извира под врвот Муза на надморска височина од 1.660 м, а во Црна Река се влива источно од село Оптичари на 576 м надморска височина. Нејзина главна лева притока е Јабанска Река. Долга е 18 км, има сливна површина од 65 км² и релативен пад од 60,2 ‰.

Река Вир - извира од источните падини на Баба Планина, над село Острец на надморска височина од 1.980 м и во горниот тек е позната како Црна Река, а во Црна Река се влива над село Гнеотино на иста надморска височина како и Каешка Река, односно на 576 м надморска височина. Долга е 23 км, зафаќа сливна површина од 68 км² и има релативен пад од 61,0 ‰.

Лажечка Река - настанува од две реки Граешница и Кишавска Река кои се обединуваат кај село Граешница и понатаму течат како Лажечка Река. Во Црна Река се влива кај село Гнеотино на надморска височина од 576 м. Долга е 26 км, има сливна површина од 162 км² и релативен пад од 44,8 ‰.

Јелашка Река - извира над село Буф на источните падини на планината Баба на надморска височина од 1.300 м. Во горниот тек е позната под името Река Блашко. На територијата на Република Северна Македонија влегува помеѓу селата Кременица и Гермијан, а во Црна Река се влива помеѓу Букри и Брод на надморска височина од 574 м. Вкупната должина и изнесува 41 км и зафаќа површина на слив од 877 км² со релативен пад од 17,7 ‰. Во границите на Република Северна Македонија има сливна површина до 117 км² и тука од десната страна ги прима притоците Гермијанска Река и реката Здравница.

Коњарска Река - извориштето и се наоѓа под Кајмакчалан, до границата со Република Грција на надморска височина од 2.260 м. Коритото е насочено кон запад, а целиот слив е формиран во шумско подрачје. Во Црна Река се влива под ридот Врх на надморска височина до 550 м. Долга е 15 км, зафаќа сливна површина од 63 км² и има релативен пад од 114 ‰.

Река Трновчица или Бела Река - се состои од два крака кои се спојуваат под село Будимирци, од каде тече кон југозапад. Извира во месноста Бело Гротло на Нице на надморска височина од 1.610 м а во Црна Река се влива кај кота од 500 м, со што должината на водотекот изнесува 16 км. Зафаќа слив со површина од 119 км² и има релативен пад од 69,4 ‰. Има долина типично клисуреста на места и со кањонски изглед.

Градешка Река - извира на планината Козјак на надморска височина од 1.600 м, а во Црна Река се влива под Чебрен кај кота од 410 м. Долга е 26 км, во изворишниот дел е позната под името Ковачица, потоа како Карлебашка Река, а после село Старавина како Старавинска Река. Нејзина главна десна притока е реката Сатока. Од Старавина па до вливот во Црна Река има кањонска долина. Сливот зафаќа површина од 116 км² и има релативен пад од 45,8 ‰.

Река Бутурица - извира исто така на планината Козјак во месноста Влашки Колиби на надморска височина од 1.600 м и во горниот свој тек го носи името Витолишка Река. Во Црна Река се влива кај местото Градок на кота од 344 м. Долга е 20 км со опфатен слив од 102 км². Протекува низ неколку теснини како во Лозаница, под село Витолиште и низводно од село Мелница. Просечниот пад изнесува 62,8 ‰.

Река Блашица - е петта и последна десна притока на Црна Река во Мариово. Има најразвиен слив од претходно споменатите мариовски реки. Извира од планината Козјак во непосредна близина на извориштето на реката Бутурица на надморска височина од 1.500 м, а во Црна Река се влива под село Градиште на кота од 241 м. Долга е 21 км со сливна површина од 210 км² и релативен пад на коритото од 60 ‰. Во горниот тек го носи името Рожденска Река. Прима повеќе притоки а како позначајни се: Крушка, Козарик, Дабов Дол, Топли Дол и Мрежичка Река.

Река Каменица - е последна поголема десна притока на Црна Река. Извира во Раковец на Кожуф на надморска височина од 800 м, а во Црна Река се влива под врвот Тумба на кота од 193 м (денеска во Тиквешко Езеро). Долга е 14 км, зафаќа сливна површина од 62 км² и има релативен пад од 43 ‰. Најголема притока е Драгожелска Река.

Леви притоки

Леви притоки на Црна Река се Река Жаба, Река Журешница, Река Блато, Крушеичка Река, Дуњска Река и Река Раец.

Река Жаба - извира под врвот Мушица на Бушева Планина на надморска височина од 1.600 м, а во Црна Река се влива над село Прибилци на кота од 638 м. Долга е 22 км, зафаќа сливна површина од 85 км² и има релативен пад од 23,7 ‰. Кај село Долно Дивјаци од десната страна ја прима притоката Раснаќе.

Река Журешница - извира од Мечкин Камен на Бушева Планина на надморска височина од 1.390 м, а во Црна Река се влива кај село Сладуево на кота од 633 м. Долга е 16 км, зафаќа сливна површина од 40 км² и има релативен пад од 47,3 ‰.

Река Блато - е притока на Црна Река која одводнува најголема сливна површина - 937 км², и има релативен пад на своето корито од 13,2 ‰. Извира под Орешка Чука на Даутица на надморска височина од 1.170 м, а во Црна Река се влива кај село Тројкрсти на кота од 591 м. Долга е 44 км. Во изворишниот дел го носи името Стрoшна Река. Прима повеќе притоки меѓу кои поважни се: Прилепска Река во чии горен тек е изградено вештачкото Прилепско Езеро, потоа Зрза Река и Селишна Река.

Крушеичка Река - извира северозападно од село Крушеица на Селечка Планина на надморска височина од 1.100 m, тече кон југоисток и во Црна Река се влива јужно од село Чаниште на надморска височина од 410 m. Долга е 12 km, зафаќа мала сливна површина од 44 km², а има релативен пад до 57,5 ‰.

Дуњска Река - заедно со претходната Крушеичка Река се единствени две леви притоки на Црна Река во Мариово. Извира од планината Дрен на надморска височина од 1.440 m, а во Црна Река се влива кај местото Градок на кота од 345 m. Има водотек долг 19 km, дренира сливна површина од 137 km² и има пад од 57,6 ‰.

Река Раец - извира од североисточните падини на планината Дрен на надморска височина од 1.550 m. Настанува од две реки: Свињарница и Церешевик. До Фаришката Клисура тече во североисточен правец, а потоа свртува кон југоисток и кај село Шивец се влива во Црна Река на кота од 154 m. Долга е 33 km и во својот тек се пробива низ две сатески. Дренира релативно голема сливна површина од 304 km² и има релативен пад од 42,3 ‰.

На риболовното подрачје „Црна Река“ припаѓаат и голем број вештачки акумулации за разни намени од кои повеќето се мали акумулации. Поголемите акумулации кои припаѓаат на ова риболовно подрачје се Прилепско Езеро и Крушевско Езеро.

Прилепското Езеро е изградено е во 1964 година на Дабничка Река во месноста Гладно Поле 4,5 km североисточно од Прилеп. Браната е повеќелачна армирано-бетонска со височина од 36 m. Круната е долга 403,5 m и се наоѓа на 746,5 m надморска височина. Езерото е долго 1,4 km, широко од 400 до 600 m со најголема длабочина од 28 m. Зафаќа вкупна површина од 0,54 km² и акумулира вода од околу 6 милиони m³. Наменето е за наводнување на околу 6.200 ha обработливо земјиште во Прилепско Поле.

Крушевско Езеро – изградено е 1976 година на Голема Река во непосредна близина на местото викано Гумења во Крушево. Браната е камено бетонска со височина на круната од 12 m. Се наоѓа на надморска височина 1100 m. Тоа е високопланинска акумулација, а основна намена му била наводнување и рекреација. Има површина од 2,5 ha, просечна длабочина од 4 m, со максимална длабочина од 9 m во близина на браната. Денес езерото се користи исклучиво за напојување на стока и за рекреативен и спортски риболов.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Црна Река“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревер)

На риболовното подрачје „Црна Река“ се определуваат три рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Црна Река - Демирхисарско - Крушевска“ – го опфаќа делот на Црна Река од изворот до мостот кај село Бучин (мостот е граница) вклучително и сите притоки на Црна Река во тој дел, како и акумулациите Крушевско Езеро, Борино 1, Борино 3 и Трстеник;

- Рекреативна зона „Црна Река – Прилепско - Мариовска“ – го опфаќа делот на Црна Река од мостот во село Бучин до мостот на регионалниот пат Прилеп - Битола со сите притоки на Црна Река во овој дел (река Блато и нејзините притоки Прилепска Река, Стара Река, Строишка Река и др.) вклучително и акумулациите Плетвар, Неврегово, Десово, Чумово, Беловодица и Прилепско Езеро и делот на Црна Река 2 km пред вливот на река Сатока во Црна Река до вливот во акумулацијата Тиквешко Езеро со сите притоки, како и акумулациите на тој дел Кале, Дуње, Чаниште и Пештани и

- Рекреативна зона „Црна Река - Битолска“ – го опфаќа делот на Црна Река од мостот на регионалниот пат Прилеп - Битола до 2 km пред вливот на реката Сатока во Црна Река и сите притоки кои се влеваат во Црна Река во овој дел, вклучително и река Сатока, како и акумулациите на тој дел Пелистер, Ротино, Трново, Црнеец, Тулана, Братин дол, РЕК, Доброени, Дедебалци, Брод, Гнеотино, Ергела, Живојно, Маково и Лисолај.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Црна Река“ ја сочинуваат 28 видови риби претставници на осум фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1. Видови риби во риболовното подрачје "Црна река"

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
SALMONIDAE		
<i>Salmo pelagonicus</i> (Karaman, 1938)	<i>Salmo pelagonicus</i>	пелагониска пастрмка
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна пастрмка, калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Carassius carassius</i>	златен карас
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus meridionalis</i> (Karaman, 1924)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1858)	<i>Rutilus rutilus</i>	црвеноперка
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Scardinius erythrophthalmus</i>	писа, платица
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Tinca tinca</i>	лињак
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка вардарска
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
CENTRARHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
AMEIURIDAE		
<i>Ameiurus nebulosus</i> (Leseur, 1819)	<i>Ameiurus nebulosus</i>	американско сомче
ESOCIDAE		
<i>Esox lucius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Esox lucius</i>	штука
PERCIDAE		
<i>Gimnocephalus cernua</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Gimnocephalus cernua</i>	шивачки зет, лигле, балавец
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Perca fluviatilis</i>	костреш, перкија

2.2. Останати поважни видови риби

Во рамките на водоземци по долината на речниот екосистем се среќаваат видови на *Salamandra salamandra*, *Rana graeca*, *Rana dalmatina*, *Hyla arborea*, *Bufo viridis*, *Bufo bufo*, *Pelobates siriacus balcanicus*, додека од влекачите се сретнуваат *Emys orbicularis*, *Natrix tessellata* и *Natrix natrix*.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Црна Река“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Црна Река“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов на риби по видови на риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Црна Река“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пелагониска пастрмка	две единки
скобуст	до 13 единки
клен	до десет единки
бела мрена	до шест две единки
сом	една единка
јагула	една единка
крап	една единка
крап (Крушевско Езеро)	Фати-пушти
попадика	до 15 единки
црвеноперка	до 20 единки
костреш	до 20 единки
лињак	Трајна забрана
златен карас	Трајна забрана

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видот „сребрен карас“ нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок за единка на крап или сом кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап или една единка сом без оглед на нивната големина.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби „Црна река“

Вид на риба	Период на мрестење
пастрмка	почеток на X во тековната до крај на II месец наредната година
сом	мрест во III и IV месец
скобуст	средина на IV и почеток на V месец
попадика	крај на IV и цел V месец
црвеноперка	мрест во V и VI месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
лињак	мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
клен	порционен мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единки за порибување

Риболовните води на риболовното подрачје „Црна река“ се порибуваат со подмладок од крап.

Порибувањето на рекреативната зона „Црна Река 1 - Демирхисарско - Крушевска“ се врши особено на акумулацијата Крушевска со крап од најмалку 150 kg крап со најмала големина од 1500 g, должина од најмалку 30 cm и најмалку 100 единки.

Порибувањето на рекреативна зона „Црна Река – Прилепско - Мариовска“ се врши особено на акумулацијата „Прилепско Езеро“ со подмладок од најмалку 200 kg крап со тежина од 50 – 800 g, должина од 5 - 30 cm и најмалку од 250 до 4.000 единки.

Порибувањето на рекреативна зона „Црна Река – Битолска“ да се врши со подмладок од најмалку 200 kg крап со тежина од 50 – 800 g, должина од 5 - 30 cm и најмалку од 250 до 4.000 единки.

Покрај задолжителното порибување, дополнително порибување покрај со предвидените видови риби, може да се врши и со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период на порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Црна Река“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Црна Река“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во секоја од определените рекреативни зони од дел 1 потточка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Црна Река“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Црна Река“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативните зони на риболовното подрачје „Црна Река“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10713/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.

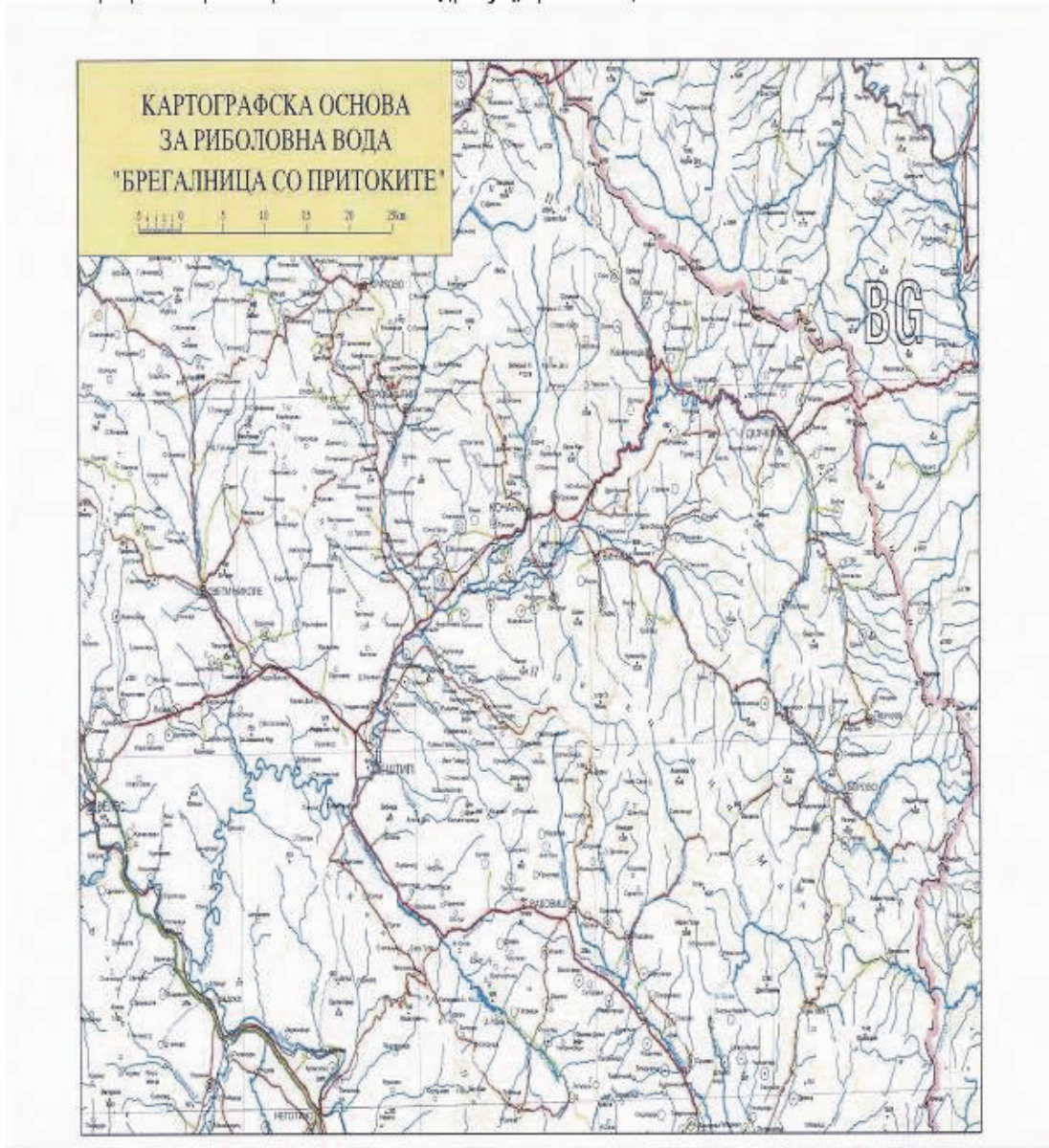
3895.

Врз основа на член 8 став (б) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „БРЕГАЛНИЦА“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Брегалница“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Брегалница“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Брегалница“ го опфаќа течението на реката Брегалница со притоците од истекот на браната на акумулацијата Калиманци до село Убого и водните тела на акумулациите Пишица, Блатечки Брани и Трсија.

Реката Брегалница по должина е најголема притока на реката Вардар. Извира под врвот Ченгино Кале на Малешевските Планини на надморска височина од 1.720 m, а во реката Вардар се влива меѓу селата Ногаевци и Уљанци, на надморска височина од 137 m. Има вкупна должина од 225 km, сливна површина од 4.307 km² и релативен среден пад од 7 ‰. По спуштањето од Малешевските Планини, тече низ Беровската Котлина во која има широк тек, а од село Разловци веќе влегува во клисурестиот дел на Разловската Клисура долга 19,1 km. По Разловската Клисура, реката Брегалница тече низ Делчевско Поле. Во Пијанец и Малеш е горниот тек на реката Брегалница каде тече од југ кон север. Од вливот на Очипалска Река па до село Истибања односно до влезот во Кочанската Котлина и понатаму до вливот во реката Вардар, реката Брегалница тече од исток кон запад.

Низ Истибањската Клисура, реката Брегалница тече во должина од 39 km. Во неа денеска е формирано езерото Калиманци од кое се наводнуваат околу 28.000 ha земјоделски површини во Кочанско и Овче Поле.

Реката Брегалница во Кочанската Котлина навлегува кај село Истибања и низ неа тече речиси по средината до село Крупиште каде на запад од него изградила кратка сатеска. Тука реката Брегалница има рамничарски карактер со просечен пад од само 1,8 ‰. Од тука до вливот во реката Вардар тече низ пределот Слан Дол.

Во својот тек реката Брегалница прима 23 притоки подолги од 10 km. Од десната страна дотечуваат десет притоки со вкупна должина од 241 km, а од левата страна 13 притоки со вкупна должина од 260 km.

Риболовното подрачје „Брегалница“ ги опфаќа десните притоки на Реката Брегалница и тоа: Пехчевска Река, Река Жилевица, Габровска Река, Очипалска Река, Куковичка Река, Река Каменица, Оризарска Река (Река Масалница), Кочанска Река, Злетовска Река и Светиниколска Река и левите притоки Ратевска Река, Река Каменица, Будинарска Река, Бигланска Река, Река Заровец, Градечка Река, Зрновска Река, Рака Плачковичка, Река Козјак, Сува Река, Река Отиње и Река Крива Лаковица.

Десни притоки

Пехчевска Река - извира од Кадица на планината Влаина на надморска височина од 1.460 m, а во реката Брегалница се влива под село Смојмирово на 803 m надморска височина. Долга е 17 km, со површина на слив од 36 km² и има релативен пад од 38,6 ‰.

Река Желевица - извира од Кадица на планината Влаина на надморска височина од 1.580 m, а во реката Брегалница се влива кај село Тработивиште на 637 m надморска височина. Долга е 20 km и зафаќа сливна површина од 112 km² и има релативен пад од 47 ‰.

Габровска Река - извира источно од врвот Острец на Осогово на надморска височина од 900 m, а во реката Брегалница се влива кај Делчево на 582 m надморска височина. Долга е 11 km и зафаќа сливна површина од 35 km² и има релативен пад од 28,9 ‰.

Очипалска Река - извира над село Селник на Осогово на надморска височина од 880 m, а во реката Брегалница се влива кај село Оче Поле на 570 m надморска височина. Долга е 10 km и зафаќа сливна површина од 27 km² и има релативен пад од 31 ‰.

Луковичка Река - извира во месноста Кучевница на Осогово на надморска височина од 1.400 m, а во реката Брегалница се влива под село Луковица на 480 m надморска височина. Долга е 11 km и има сливна површина од 22 km² и има релативен пад од 83,6 ‰.

Река Каменица - извира под врвот Руен на Осогово на надморска височина од 1.840 m, а во реката Брегалница се влива под село Каменица на 445 m надморска височина. Долга е 23 km и зафаќа сливна површина од 115 km² и има релативен пад од 60 ‰.

Оризарска Река или Масалница - извира под Царев Врв на Осогово на надморска височина од 1.510 m, а настанува од две реки Бела и Црна Река кои се соединуваат кај село Речани. Во реката Брегалница се влива над село Мојанци на надморска височина од 320 m. Долга е 30 km. Зафаќа сливна површина од 133 km² и има релативен пад од 39,5 ‰.

Кочанска Река - извира од јужната страна на Лопенско Било на Осогово на надморска височина од 1.630 m, долга е 34 km, а во реката Брегалница се влива над село Чифлик на 295 m надморска височина. Зафаќа сливна површина од 198 km² и има релативен пад од 39,3 ‰, а главна притока и е Мала Река кај чии влив е изградена вештачката акумулација „Гратче“.

Злетовска Река - извира од северната страна на Лопенско Било на Осогово на надморска височина од 1.620 m, а во реката Брегалница се влива под село Уларци на 293 m надморска височина. Долга е 50 km и има повеќе притоки од кои најдолга е реката Белашица. Зафаќа сливна површина од 460 km² и има релативен пад од 26,5 ‰.

Светиниколска Река - настанува од три реки Бериш, Караташ и Мавровица. Тие се соединуваат кај градот Свети Николе и оттука до селото Амзабегово водниот тек е познат како Светиниколска Река. Од ова село па до вливот во реката Брегалница тече под името Азмак. Реката Караташ извира од Градиште на Градиштанска Планина на надморска височина од 610 m. Реката Азмак во реката Брегалница се влива југоисточно од село Аџибегово на 203 m надморска височина. Светиниколска Река долга е 35 km, зафаќа сливна површина од 665 km², што е најголема ваква површина меѓу сите притоки на реката Брегалница, но има сосема мал пад од 11,6 ‰.

Леви притоки

Ратевска Река - извира под врвот Бреза на Малешевските Планини на надморска височина од 1.440 m, а во реката Брегалница се влива под Берово на 803 m надморска височина. Зафаќа сливна површина од 138 km². Над село Ратеве на нејзиниот слив е изградена вештачката акумулација Ратевско Езеро.

Река Каменица – извира под врвот Каменица во источниот дел на Плачковица на надморска височина од 1.100 m, а во реката Брегалница се влива над село Будинарци на 768 m надморска височина. Долга е 12 km и зафаќа сливна површина од 37 km².

Будинарска Река - извира во месноста Грамадна на Плачковица на надморска височина од 1.300 m, а во реката Брегалница се влива под село Будинарци на 752 m надморска височина. Долга е 10 km, со сливна површина од 19 km².

Бигланска Река - извира на северната страна од врвот Чавка на планината Голак на надморска височина од 1.380 m, а во реката Брегалница се влива во Истибањската Клисура на 532 m надморска височина. Долга е 10 km, има сливна површина од 15 km².

Река Заровец - извира од северните падини на врвот Оси Кат на Голак на надморска височина од 1.100 m, а во реката Брегалница се влива во Истибањската Клисура на 592 m надморска височина. Долга е 10 km и зафаќа сливна површина од 28 km².

Река Осојница - извира од Струмички Рид на Плачковица на надморска височина од 1.260 m, а во реката Брегалница се влива под село Јакимово на 345 m надморска височина. Долга е 32 km и зафаќа сливна површина од 327 km². Има развиена изворишна челенка која ја чинат реките Калугерица, Лаки и Барбошница, а потоа прима неколку притоки меѓу кои позначајни се Река Сушица, Драгобрашка Река и Река Блатешница.

Градешка Река - извира под врвот Козбран на Плачковица на надморска височина од 1.600 m, а во реката Брегалница се влива кај село Прибачево на 331 m надморска височина. Долга е 18 km, а сливот опфаќа површина од 32 km².

Зрновска Река - извира од западните падини на врвот Козбран во Бачалија на Плачковица на надморска височина од 1.420 m и од почетокот тече кон запад под името Уломија, а во реката Брегалница се влива непосредно до патот Кочани - Зрновци на 325 m надморска височина. Долга е 23 km и зафаќа сливна површина од 70 km².

Река Плачковица - извира од западните падини на врвот Црквиште на Плачковица на надморска височина од 1.540 m, а во реката Брегалница се влива кај село Крупиште на 287 m надморска височина. Долга е 28 km, има сливна површина од 40 km². Во горниот тек го носи името Туртелска Река.

Река Козјак - извира под врвот Јајла на Плачковица на надморска височина од 960 m, а во реката Брегалница се влива кај село Карбинци на 280 m надморска височина. Долга е 22 km и има сливна површина од 60 km².

Сува Река - извира во областа Јуруклук на Плачковица на надморска височина од 820 m, а во реката Брегалница се влива кај село Долни Балван на 276 m надморска височина. Има сливна површина од 70 km².

Река Отиње - извира од Црни Врв на надморска височина од 780 m, а во реката Брегалница се влива кај Штип на 262 m надморска височина. Долга е 16 km и зафаќа сливна површина од 52 km².

Река Крива Лаковица - е последна поголема лева притока на реката Брегалница. Извира јужно од село Долно Липовик на надморска височина од 570 m. Кај селото Софилари се влива во реката Брегалница на 251 m надморска височина. Должината на текот изнесува 42 km. Зафаќа сливна површина од 425 km². Во теснината Мантово изградена е вештачката акумулација Мантовско Езеро.

Акумулации

Акумулација Пишица - се наоѓа во непосредна близина на селото Пишица, на околу 15 km јужно од Пробиштип, има издолжен облик со правец на протегање исток-запад. Акумулацијата била изградена во средината на XX век, а нејзиниот вкупен капацитет изнесувал 750.000 m³. Поради малата отпорност на земјената брана и зголемувањето на водостојот како последица на поројните дождови, езерото на неколку наврати се излеало, причинувајќи поплави и еколошка катастрофа во околните населени места. Подоцна, езерото било испразнето и врз браната се извршила реконструкција откако истата пукнала во февруари 2013 година. Езерото е повторно наполнето.

Акумулации Блатечки Брани (Горна и Долна) – се наоѓаат на оддалеченост од 12 km од градот Веница, на надморска височина од околу 650 m. Горната акумулација е со постојан водостој и зафаќа површина од приближно под два хектари. Доланата акумулација во летниот период целосно се празни, а на полно водно огледало има површина од под еден хектар.

Акумулација Трсија - се наоѓаат на оддалеченост од 18 km од градот Веница, на надморска височина од околу 790 m. Акумулација е со постојан водостој и зафаќа површина од приближно 3 ha.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Брегалница“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревер)

Во риболовното подрачје „Брегалница“ се определуваат три рекреативни зони и тоа:

- Рекреативна зона „Брегалница - Виничка“, која го опфаќа делот на реката Брегалница од истекот на браната на акумулацијата Калиманци до мостот на регионалниот пат Ваница - Кочани, со сите притоки во овој дел од текот на Брегалница, вклучувајќи ја и река Осојница со притоците и водните тела на акумулациите Блатечки Брани и Трсија;
- Рекреативна зона „Брегалница - Штипска“ – која го опфаќа делот од реката Брегалница од вливот на Злетовска Река до селото Убого со сите притоки во овој дел од текот на Брегалница освен Злетовска Река и
- Рекреативна зона „Злетовска Река“ – ја опфаќа цела Злетовска Река од браната на акумулацијата Кнежево до вливот во реката Брегалница со сите притоки и водното тело на акумулацијата Пишица.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА**2.1. Видови риби**

Рибната популација во риболовното подрачје „Брегалница“ ја сочинуваат 25 видови риби претставници на девет фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1 . Видови риби во риболовното подрачје „Брегалница“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
PETROMYZONIDAE		
<i>Eudontomyzon mariae</i> (Berg, 1931)	<i>Eudontomyzon mariae</i>	змиорка
SALMONIDAE		
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
<i>Oncorhynchus mykiss</i> (Walbaum, 1927)	<i>Salmo gairdneri</i> ; <i>Salmo irideus</i>	виножитна апастрмка калифорниска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarense</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	круп
<i>Gobio bulgarius</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus meridionalis</i> (Karaman, 1924)	<i>Rhodeus amarus</i> ; <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче
<i>Romanogobio elimeius</i> (Kattoulas, Stephanidis & Economidis, 1973)	<i>Gobio kessleri</i> ; <i>Gobio urenoscopus</i>	тенкоопашеста кркушка
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
ANGUILLIDAE		
<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Anguilla anguilla</i>	јагула
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка вардарска, вуин
<i>Oxyneomacheilus bureschi</i> (Drensky, 1928)	<i>Barbatula bureschi</i> <i>Nemacheilus bureschi</i> , <i>Nemacheilus angorae</i> ,	вретенушка струмичка
COBITIDAE		
<i>Cobitis vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Cobitis taenia</i>	штипалка вардарска
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
CENTRARHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
POECILILIDAE		
<i>Gambusia holbrooki</i> (Girard, 1859)	<i>Gambusia affinis</i>	гамбузија

2.2. Останати поважни видови водни животни

Во водите на риболовното подрачје „Брегалница“, во рамките на водоземци се среќаваат видови на *Rana ridibunda*, *Rana graeca* и *Hyla arborea*, додека од влекачите се сретнуваат *Natrix teselata* и *Natrix natrix*. Од раковите се сретнува слатководниот рак *Astacus astacus*. Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал по целото течение на реката. Денес неговата популација е драстично намалена и е доведена во прашање. Како основна причина за намалувањето на популациите на речниот рак и неговото потполно исчезнување од определени делови на текот е загадувањето и силниот антропоген притисок.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Брегалница“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Брегалница“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов по видови на риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Брегалница“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
македонска пастрмка	до две единки
скобуст	до десет единки
клен	до десет единки
бела мрена	до четири единки
црна мрена	до 30 единки
сом	една единка
крап	една единка
попадика	до 20 една единки
сребрен карас	неограничено

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

За видот „сребрен карас“ нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

По исклучок за единка крап или сом кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап или една единка сом без оглед на нивната големина.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби „Брегалница“

Вид на риба	Период на мрестење
македонска пастрмка	од средината на XI во тековната година до крајот на I месец наредната година
скобуст	середина на IV и почеток на V месец
сом	мрест во IV и V месец
попадика	крај на IV и цел V месец
клен	порционен мрест во V, VI и VII месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец

- 5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ**
- 5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единици за порибување**
Риболовните води на риболовното подрачје „Брегалница“ се порибуваат со подмладок од македонска пастрмка и крап.
Порибувањето на рекреативната зона „Брегалница – Виничка“ (особено акумулацијата Трсија) се врши секоја година со количина од најмалку 100 kg крап со големина од најмалку 1500 g, должина од над 40 cm и најмалку 65 единици.
Порибувањето на рекреативната зона „Брегалница – Штипски“ се врши секоја година со количина од најмалку 100 kg крап со големина од 50 – 800 g, должина од 5-30 cm и најмалку од 125 до 2.000 единици.
Порибувањето на риболовниот ревер „Злетовска река“ (особено акумулацијата Пишица) се врши секоја година со количина од најмалку 200 kg крап со големина од најмалку 1500 g, должина од над 40 cm и најмалку 130 единици.
Покрај задолжителното, порибување може да се врши и со подмладок од други видови автохтони видови риби.
- 5.2. Период на порибување**
Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Брегалница“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.
- 6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ**
Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Брегалница“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.
Заштитата во секоја од определените рекреативни зони од дел 1 точка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.
- 7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ**
На риболовното подрачје „Брегалница“ нема прогласено заштитено подрачје на кое е забранет риболов.
- 8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ**
На риболовното подрачје „Брегалница“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.
- 9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ**
Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативните зони на риболовното подрачје „Брегалница“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.
- 10. ДРУГИ ПОТРЕБНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ**
Риболовното подрачје се карактеризира со постоење на комбинација од реки и акумулации. Приоритет на користењето на рибите и другите водни организми се дава на порибувањето на акумулациите со поголеми единици на подмладок.
- 11. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.**

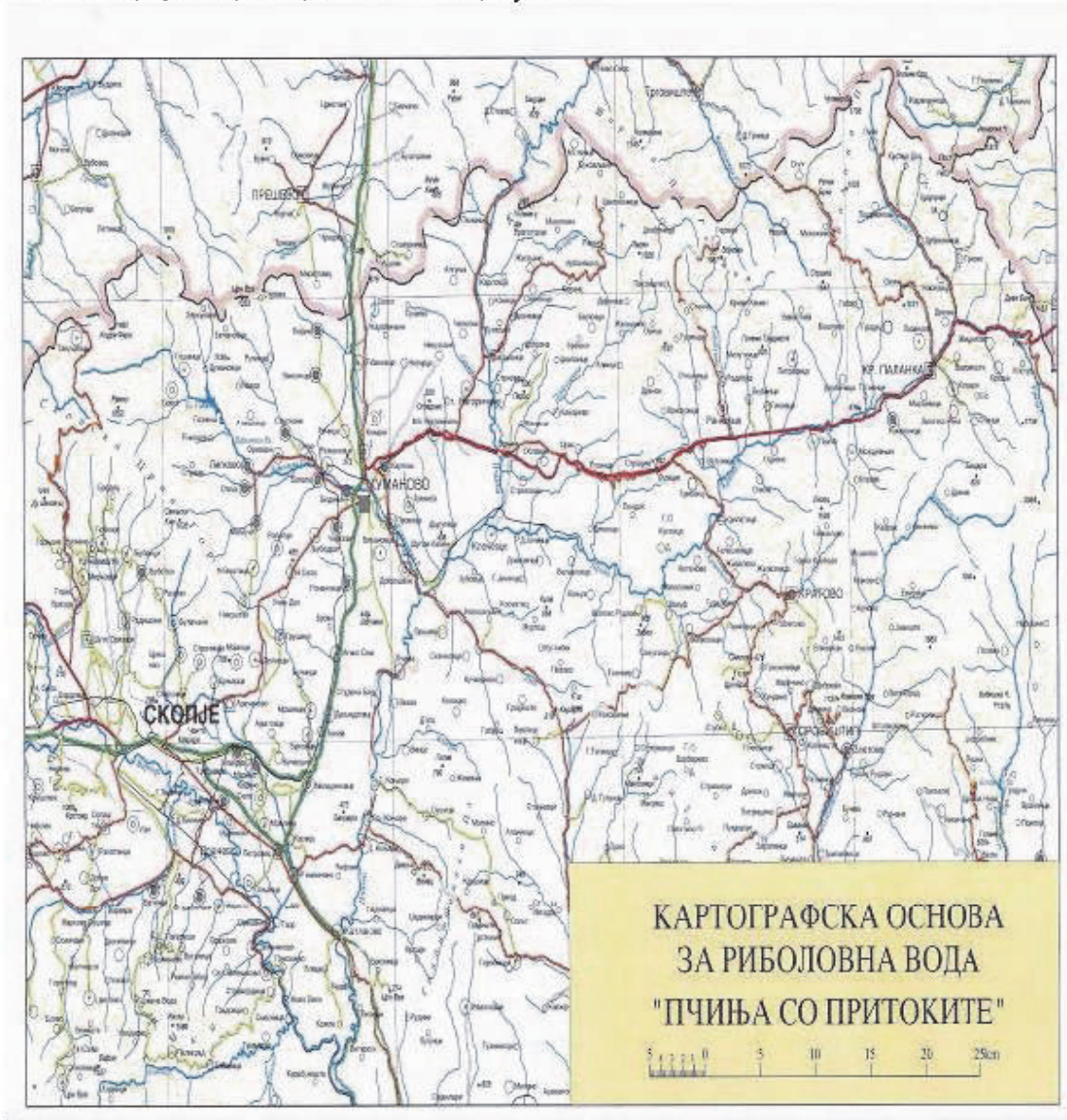
3896.

Врз основа на член В став (6) од Законот за рибарство и аквакултура (*) („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 64/24) министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

**РИБОЛОВНА ОСНОВА
ЗА УПРАВУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ ВО
РИБОЛОВНОТО ПОДРАЧЈЕ „ПЧИЊА“**

1. ГЕОГРАФСКА КАРТА СО ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА РИБОЛОВНО ПОДРАЧЈЕ

1.1. Географска карта на риболовното подрачје „Пчиња“

Слика 1. Географска карта на риболовното подрачје „Пчиња“

1.2. Основни податоци за риболовното подрачје

Риболовното подрачје „Пчиња“ го опфаќа течението на реката Пчиња со притоците од влезот на територијата на Република Северна Македонија до вливот во реката Вардар, и водните површини на езерцата во месноста Бадар и акумулацијата Отошница.

Реката Пчиња по должина е втора лева притока на реката Вардар. Изворот и се наоѓа на територијата на Република Србија, поточно под врвот Бела Вода на планината Дукат на надморска височина од 1.664 m, а во реката Вардар се влива во Таорската Клисура на надморска височина од 191 m. Вкупната должина на речниот тек изнесува 135 km. Има сливна површина од 2.840 km² од кои во Република Северна Македонија 2.317 km².

Реката Пчиња е настаната по долга еволуција од некогашната притока на поранешното Скопско Езеро. Реката Пчиња во својот горен тек тече низ клисуреста долина долга околу 15 km, широка 40 до 50 m, со висина на страните околу 200 m и пад од 22 ‰. Од изворишниот дел реката Пчиња свртува во голем лак кон југозапад и југ и под манастирот Св. Прохор Пчињски влегува на територијата на Република Северна Македонија и низ неа тече во должина од 76 km. Од излезот од клисурата кај село Пелинце, реката Пчиња влегува во Кумановската Котлина. На овој потег во Кумановската Котлина, реката Пчиња тече во должина од околу 30 km и има пад само од 2,5 ‰ каде во неа се влеваат двете главни притоки Крива Река кај село Клчевце и Кумановска Река кај село Доброшане.

Од утоката на Кумановска Река под Краста па до селото Пчиња, реката Пчиња одново навлегува во кратката Бислимска Клисура долга само 6,5 km, за да потоа тече низ речно проширување исполнето со езерски седименти кое во горниот дел е широко до 2 km, а во долниот дел 200 до 300 m. Текот на реката Пчиња тука е бавен, а коритото доста плитко. Од село Бадар до вливот во реката Вардар, реката Пчиња пак тече низ типично клисурест дел а тоа е Бадарската Клисура долга 9,5 km.

Во својот тек реката Пчиња прима повеќе притоки и тоа десет десни притоки со вкупна должина од 241 km и 13 леви притоки со вкупна должина од 260 km.

Крива Река е притока на реката Пчиња која извира под Царев Врв на планината Осогово на надморска височина од 1.880 m, а се влива во реката Пчиња на 295 m надморска височина. Долга е 85 km и има површина на слив до 985 km².

Кумановска Река е притока на реката Пчиња со должина од 44 km и со сливна површина од 460 km² и релативен пад од 24,1 ‰. Најголема нејзина притока е Липковска Река на која се изградени вештачките акумулации Липково и Глажња и која во изворишниот дел е позната под името Бреза.

Други поголеми притоки на реката Пчиња се: Река Бистрица (17,5 km), Драгоманска Река (11 km), Река Петрошница (23 km) и Река Лука (17 km).

Основна карактеристика на сливот на реката Пчиња кој во целост има просечна височина од 760 m, е присуството на интензивни ерозивни процеси. Како нивна последица на повеќе места во коритото на оваа река, како и на нејзините притоки е депониран огромен наносен материјал, а и самата вода во реката Пчиња при секои врнежи редовно е матна.

Вештачко езеро - акумулација Отошница чија брана е изградена во периодот 1999-2000 година, а нејзиното полнење е завршено кон крајот на 2000 година и почетокот на 2001 година. При нормално ниво има површина од приближно 2 ha и волумен од 120.000 - 200.000 m³. Најголемата длабочина во близина на браната достигнува 18 m, а просечната длабочина на акумулацијата е 5-6 m.

Езерцата во месноста Бадар опфаќаат водна површина на повеќе езерца направени како резултат на експлоатација на песок од сепарација на реката Пчиња.

1.2.1. Риболовна зона

На риболовното подрачје „Пчиња“ не се определува риболовна зона.

1.2.2. Рекреативна зона (ревер)

Во риболовното подрачје „Пчиња“ се определуваат три рекреативни зони и тоа:

- рекреативна зона „Пчиња - Кумановска“ – која го опфаќа течението на реката Пчиња од македонско – српската граница до Ново Село, со притоците Река Бистрица, Драгоманска Река, Река Кумановска, Река Петрошница и Река Лука и нивните притоки во целото течение, реката Липковска од браната Липково до вливот во река Пчиња, Кратовска Река, Крива Река со сите притоки, од вливот на Кратовска Река во Крива Река до вливот на Крива Река во река Пчиња;
- рекреативна зона „Пчиња - Скопска“ – која го опфаќа течението на реката Пчиња од Ново Село до вливот во Река Вардар со сите притоки на тој дел, вклучително и водната површина на езерцата во месноста Бадар и
- рекреативна зона „Крива Река - Кривоаланечка“ – која го опфаќа течението на Крива Река со сите притоки од изворот до вливот на Кратовска Река во Крива Река и водната површина на акумулацијата Отошница.

2. ВИДОВИ РИБИ И ДРУГИ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ И ПРОЦЕНЕТА ИХТИОМАСА

2.1. Видови риби

Рибната популација во риболовното подрачје „Пчиња“ ја сочинуваат 23 видови риби претсатвници на 10 фамилии. Видовите риби се претставени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

Табела 1 . Видови риби во риболовното подрачје „Пчиња“

Фамилија, вид по Kottelat и Freyhof (2007)	Латински синоними	Народно име
SALMONIDAE		
<i>Salmo macedonicus</i> (Karaman, 1924)	<i>Salmo trutta</i> ; <i>Trutta macedonica</i>	македонска пастрмка
CYPRINIDAE		
<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)	<i>Alburnoides bipunctatus</i>	вардарка, гомнушка
<i>Alburnus thessalicus</i> (Stephanidis, 1950)	<i>Alburnus alburnus</i>	белвица, плашка
<i>Barbus balcanicus</i> (Kotlik, Tsigenopoulos, Rab & Berrebi, 2002)	<i>Barbus meridionalis</i> ; <i>Barbus peloponnesius</i> ; <i>Barbus petenyi</i>	црна мрена балканска мрена
<i>Barbus macedonicus</i> (Karaman, 1928)	<i>Barbus barbus</i>	бела мрена
<i>Carassius gibelio</i> (Bloch, 1782)	<i>Carassius gibelio</i>	сребрен карас
<i>Chondrostoma vardarense</i> (Karaman, 1928)	<i>Chondrostoma nasus</i>	скобуст, бојник
<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus 1758)	<i>Cyprinus carpio</i>	крап
<i>Gobio bulgaricus</i> (Drensky, 1926)	<i>Gobio gobio</i> (Linnaeus, 1758)	кркушка
<i>Pachychilon macedonicum</i> (Steindachner, 1892)	<i>Rutilus macedonicus</i>	мергур
<i>Pseudorasbora parva</i> (Temminck & Schlegel, 1846)	<i>Pseudorasbora parva</i>	амурче, чебачок
<i>Rhodeus meridionalis</i> (Karaman, 1924)	<i>Rhodeus amarus</i> , <i>Rhodeus sericeus</i>	платиче
<i>Squalius vardarensis</i> (Karaman, 1928)	<i>Leuciscus cephalus</i>	клен
<i>Vimba melanops</i> (Heckel, 1837)	<i>Vimba vimba</i>	попадика, еѓупка
SILURIDAE		
<i>Silurus glanis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Silurus glanis</i>	сом
NEMACHEILIDAE		
<i>Barbatula barbatula</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Nemacheilus barbatulus</i> ; <i>Cobitis barbatula</i> ;	вретенушка
<i>Oxyonemacheilus bureschi</i> (Drensky, 1928)	<i>Barbatula bureschi</i> <i>Nemacheilus bureschi</i> <i>Nemacheilus angorae</i> ,	вретенушка струмичка
COBITIDAE		
<i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922)	<i>Cobitis aurata</i>	златна штипалка
CENTRARHIDAE		
<i>Lepomis gibbosus</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Lepomis gibbosus</i>	сончаница
POECILILIDAE		
<i>Gambusia holbrooki</i> (Girard, 1859)	<i>Gambusia affinis</i>	гамбузија
AMEIURIDAE		
<i>Ameiurus nebulosus</i> (Leseur, 1819)	<i>Ameiurus nebulosus</i>	американско сомче
ESOCIDAE		
<i>Esox lucius</i> (Linnaeus 1758)	<i>Esox lucius</i>	штука
PERCIDAE		
<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)	<i>Perca fluviatilis</i>	костреш, перкија

2.2. Останати поважни видови риби

Во водите на реката Пчиња се среќаваат: слатководен рак - *Astacus astacus*, зелената жаба, водната желка и други водни организми.

Слатководниот рак во минатото редовно се сретнувал на делот од реката Пчиња од Пелинце па се до вливот во реката Вардар. До 1999 година има изразен тренд на негово намалување, меѓутоа во последните десетина години популацијата на речниот рак во водите на реката Пчиња постојано е во покачување.

Зелената жаба е чест жител на водите од реката Пчиња, особено во спорите, бавно течечки делови на реката.

Водната желка се сретнува во деловите од текот во Катланово и Бадар и е стален жител на езерцата во сепарациите кај Бадар.

2.3. Проценета ихтиомаса

Имајќи предвид дека рибите од риболовното подрачје „Пчиња“ не се доделуваат на користење за вршење комерцијален риболов, не е потребна проценка на ихтиомсата. Рибите се значајни само од аспект на рекреативен риболов.

3. КОЛИЧИНИ НА ДОЗВОЛЕН УЛОВ ПО ВИДОВИ РИБИ

Дозволеният дневен улов по видови риби, за рекреативните зони на риболовното подрачје „Пчиња“ е претставен во Табелата 2 од оваа риболовна основа.

Табела 2. Дозволен дневен улов на риби по видови на риби за рекреативните зони на риболовното подрачје „Пчиња“

Вид на риба	Дозволен дневен улов
пастрмка	две единки
крап	една единка
сом	една единка
бела мрена	до пет примероци
Скобуст	до 15 единки
клен	до десет единки
попадика	до 15 единки
црна мрена	до 20 единки
виножитна пастрмка	неограничено
Сончарка	неограничено
сребрен карас	неограничено
Амурче	неограничено

Дозволена количина на дневен улов е до 3 kg без да бидат надминати ограничувањата за бројот на уловени единки по видови.

Во вкупната количина до 3 kg влегуваат и сите останати видови на риби наведени во Табелата 1 од оваа риболовна основа.

По исклучок за единка на крап или сом кој е над 3 kg, дозволен е улов на една единка крап или една единка сом без оглед на нивната големина.

За видовите “виножитна пастрмка”, “сончарка”, “сребрен карас” и “амурче” нема никакво ограничување и може да се ловат во сите должини и во неограничени количини.

4. ПЕРИОД ЗА ПРИРОДЕН МРЕСТ

Одредувањето на периодот на природен мрест (сезоната на мрестење) иако е карактеристика која што е детерминирана наследно, сепак покажува голема варијабилност во однос на различните еколошки фактори. Еден ист вид риба може да покажува разлики во времето, односно сезоната на мрестење кога живее во екосистеми во кои владеат различни услови на температурен и светлосен режим. Периодот на мрест е прикажан во Табелата 3 од оваа риболовна основа.

Табела 3. Преглед на периодот на природен мрест на позначајните видови риби на риболовното подрачје „Пчиња“

Вид на риба	Период на мрестење
пастрмка	од XI во тековната година до крајот на I месец наредната година
сом	мрест во III и IV месец
скобуст	среди на IV и почеток на V месец
попадика	крај на IV и цел V месец
крап	мрест во V, VI и VII месец
клен	порционен мрест во V, VI и VII месец
бела мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец
црна мрена	порционен мрест во V, VI и VII месец

5. ВИД, КОЛИЧИНА, ГОЛЕМИНА (ТЕЖИНА И ДОЛЖИНА) И БРОЈ НА ЕДИНКИ НА ПОДМЛАДОК НАМЕНЕТ ЗА ПОРИБУВАЊЕ, КАКО И ПЕРИОД ЗА ПОРИБУВАЊЕ

5.1. Вид, количина, големина (тежина и должина) и број на единки за порибување

Риболовните води на риболовното подрачје „Пчиња“ се порибуваат со подмладок од македонска пастрмка и крап.

Порибувањето на секоја од рекреативните зони „Пчиња – Кумановска“, „Крива Река“ – Кривопаланечка“ и „Крива Река – Кратовска“ се врши со најмалку 50 kg подмладок од македонска пастрмка со големина од 10 - 70 g, должина од 5 - 15 cm и најмалку 700 - 5000 единки.

Порибувањето на рекреативната зона „Пчиња – Скопска“ се врши на езерцата Бадар, секоја година со подмладок од најмалку 100 kg крап со големина од 500 - 1500 g со должина од најмалку 15 cm и најмалку 70 - 200 единки.

Покрај задолжителното порибување, дополнително порибување покрај со предвидените видови риби, може да се врши и со порибителен материјал од други автохтони видови риби.

5.2. Период на порибување

Порибувањето на рекреативните зони на риболовното подрачје „Пчиња“ може да се извршува во текот на цела година во согласност со условите и временските прилики.

6. ПОТРЕБЕН БРОЈ НА ЛИЦА ЗА ЗАШТИТА НА РИБОЛОВНИТЕ ВОДИ – РИБОЧУВАРИ

Физичката заштита на рибите од риболовното подрачје „Пчиња“ се врши со вработени лица – рибочувари кај корисникот на рибите и другите водни организми.

Заштитата во секоја од определените рекреативни зони од дел 1 точка 1.2.2. од оваа риболовна основа се врши со најмалку еден рибочувар.

7. ПРОГЛАСЕНИ ЗАШТИТЕНИ ПОДРАЧЈА КОИ СЕ ДЕЛ ОД РИБОЛОВНАТА ВОДА СО УТВРДЕНИ ГРАНИЦИ

На риболовното подрачје „Пчиња“ има прогласено заштитено подрачје од трета категорија - Бадар како Споменик на природата, што не претставува пречка за организирање на рекреативен риболов.

8. АТРАКТИВНИ РЕКРЕАТИВНИ ЗОНИ И РЕВИРИ

На риболовното подрачје „Пчиња“ не се предвидуваат атрактивни рекреативни зони и ревири.

9. НАЈМАЛА ГОДИШНА ВРЕДНОСТ И НАЈМАЛА ВКУПНА ВРЕДНОСТ ЗА ЦЕЛИОТ ПЕРИОД НА КОРИСТЕЊЕ НА РИБИТЕ И ДРУГИТЕ ВОДНИ ОРГАНИЗМИ

Најмалата годишна вредност и најмалата вкупна вредност за целиот период на користење на рибите и другите водни организми за организирање рекреативен риболов на рибите од рекреативните зони на риболовното подрачје „Пчиња“ изнесува најмалку 10% од наплатениот надоместок за вкупно издадените дозволи на годишно ниво.

10. Оваа риболовна основа се објавува во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

Бр. 33-10715/1
24 октомври 2024 година
Скопје

Министер за земјоделство,
шумарство и водостопанство,
Цветан Трипуновски, с.р.